

TABOR

Leto: III.

Maribor, nedelja 25. junija 1922.

Številka: 142.

Sokolska mladina.

Maribor, 24. junija.

Jutri ima svoj praznik sokolska mladina. Nastopil bo naraščaj — skoraj tisoč mladih Sokolčev in Sokolice otvori letošnji župni zlet. Lepo jih bo gledati, ko bodo korakali — korak za korakom, dvignjene glave, plamtečih oči — v izprehodu po mariborskih ulicah. Še lepši bo pogled, ko se bodo razvrstili v dolge telovadne vrste in ob zvokih godbe razvili iz svojih mišic, gibov in kretenj harmonično in živo pesem mladosti, lepote in sile. Kaj je lepšega kakor pogled na sokolsko mladino, ki prihaja iz telovadnice, kjer si uri telo in duha, se vzgojuje v disciplini in raste v duhu bratstva, napredka, svobode? Ali niso telovadne vrste kakor dolge, rodovitne njive, na katerih raste od dne do dne od leta do leta bujno klasje, rodu zdravje in moč? Če bi kje obupal nad sedanjim pokoljenjem — mu mora intenzivni, globoki pogled na mladino vrniti vero v človeka in njegove ideale. Mladina ne preneha obnavljati življenja, regenerira njegove sile, osvežuje in množi idejne, materialne in moralne zaklade naroda. Mladina ne pozna materializma; preveč je svetla in čista mlada duša, da bi ostala na klancu sedanjosti. Njena pot gre na goro, kvišku, k idealom. Zato se da pri mladini vse doseči in v mladih generacijah se bo gotovo očistilo marsikaj, kar je danes gnojna in bolesta. V mladini se bo regeneriral slovanski in jugoslovanski idealizem, ki bo zbrisal madeže preteklosti in odstranil kričeča nasprotja, katera je naše »voldno« pokolenje prineslo v največjo delo jugoslovanske zgodovine: v svobodno narodno državo.

Verujemo v mladino in zato je pozdravljamo v sokolskih vrstah. Tyršev življenski nazor je globok odraz slovanske duše. Živeti hočemo: lepo, modro in harmonično živeti, duševno in telesno, individualno in socialno, narodno in vsečloveško. To filozofijo kažejo sokolske vrste in vsak njihov korak nam govori o probujajočem se Slovanstvu, ki jača svoje mišice in svojo voljo. Velika je borba ki nas čaka; mnogo aktivne volje in moči zahteva. To je borba za uveljavljanje onih plemenitih idealov, ki so jih oznanjali največji misleci in katere smo Slovani razumeli bolj nego katerakoli druga rasa.

Naša generacija je priporila bodočnosti veliki del materialnih pogojev; ustvarila je svobodno državo, odkupila s krvjo in trpljenjem verige močnih sosedov. Mladina ima nalogo, da ustvari in prinese duhovni preporod. Njena naloga je, da dela dalje in da kakor umetnik izkleske iz kamna našnjih razmer divno podobo slovanske Psycho. »Večny ruch« je Tyršev reslo.

In da se vrnemo od vizij bodočnosti na tla resničnosti: Ali ni teh tisoč mladih sokolskih src velika nacionalna in kulturna aktivna v našem obmejnem mestu? Treba je, da se vsi zavemo, kak vzgojni pomen ima sokolsko delo med mladino. V prvi vrsti se mora tega zavedati učiteljstvo. Mladina se ne vzgojuje samo za mrtve črke in umsko znanje; ona je nositelj družabne in državne bodočnosti. Sokolska ideja, ki je cel nacionalni in državni program, je zrno, ki raste z velikim uspehom že v mladih srcih in jim kaže obzorja napredka in razvoja. Zato je treba, da legija sokolske mladine raste in da se zviša število njenih voditeljev. Svebli vzgled svobodne in napredne Češke bodi trdnjavo našim namil-

Atentat na nemškega zunanjega ministra dr. Rathenaua.

Dr. Rathenau ustrelen. — Storilci pobegnili. — Razburjenje v Berlinu.

Berlin, 24. junija. (Izv. poročilo, sprejeto ob 13. uri). Na potu od svoje vile v Grunewaldu v zunanje ministrstvo je bil danes dopoldne nemški zunanji minister dr. Rathenau ustrelen. Atentatorji so se peljali mimo njegovega avtomobila in oddali na ministra več strel, na to pa s svojim avtomobilom pobegnili. Dr. Rathenau je bil

na mestu mrtev. O storilcih ni nobene sledu.

Berlin, 24. junija. (Izv.) Vest o atentatu na zunanjega ministra dr. Rathenaua se je bliskovito razširila po mestu in povzročila veliko razburjenje. Oblasti so takoj odredile zasledovanje za atentatorji, ki pa je dosedaj ostalo brezuspešno.

Iz demokratskega kluba.

Uradniško vprašanje. — Obisk zagrebškega veleposelnika. — Demisija ministrov. Budžetne dvanajstine. — Znižanje carine na stavbeni material.

Beograd, 24. junija. (Izv.) Včeraj se je vršila seja demokratskega kluba. Na dnevnem redu je bilo posvetovanje o uradniškem zakonu in se je sprejel sklep, da mora priti na glasovanje takoj po budžetni razpravi. — Nadalje je bilo sklenjeno, da bo 60 poslancev demokratskega kluba obiskalo Zagrebški zbor. Tega potovanja se bo udeležil tudi po en zastopnik beograjskih demokratskih listov. — Glede demisije ministrov Marinkovića in Žerjave je

bilo sklenjeno, da se volitev novih ministrov izvrši prihodnji petek na plenarni klubovi seji. Glede budžetnih dvanajstine za mesec maj, junij in julij je bil sprejet sklep, da naj finančni minister stavi tozadevne predloge ker budžet do 1. julija ne bo sprejet. Budžetne dvanajstine se bodo določile z nekaterimi spremembami po starem budžetu. V predlogu o budžetnih dvanajstinah bo tudi znižanje carine za stavbeni material in prosti uvoz opeke.

Stojan Protić zopet opozicijska nada.

Beograd, 24. junija. (Izv.) Opozicija je mnenja, da volilni zakon še ni definitivno rešen ter upa, da se politična situacija še pred volitvami tako izpremeni, da bo prodrla v parlamentu s svojimi spreminjavalnimi predlogi, ali pa celo s popolnoma novim projektom. Računajo pa s tem, da bodo demokratje, če bo Stojan Protić prevzel vlado z

radikalci, v opoziciji sami nasprotovali temu volilnemu zakonu. Protić je baje že sam izjavil, da ne bo posebno težko, ta volilni zakon izpremeniti. Opozicija, je sklenila soglasno, da bo še nadalje obstruirala narodno skupščino. Vsled tega bo opozicija obstruirala tudi proračun in zakon o posojilu.

Seja radikalnega kluba.

Beograd, 24. jun. (Izv.) Na večerajšnji seji radikalnega kluba je podal finančni minister dr. Kumanudi svoj eksposé o ameriškem posojilu. Nato je klub nadaljeval svoje posvetovanje in sklenil, da zahteva demisijo dr. Hrasnice kot podpredsednika narodne skupščine kakor tudi demisijo Aljića. O posojilu je klub izjavil, da je to posojilo najugodnejše, izmed vseh ponudb, ki jih je država sprejela.

Pašić ne pride na Bled.

Beograd, 24. junija. (Izv.) Vsled notranjepolitičnega položaja ministrski predsednik Pašić ne bo odšel na Bled, temveč bo po razčiščenju situacije nastopil daljši dopust.

Visoki gosti na Bledu.

Beograd, 24. junija. (Izvirno.) Princ Arzen in princesinja Jelena sta danes odpotovala na Bled.

Italija je vedno nedolžna.

Beograd, 24. junija. (Izvirno.) Po prečitanih brzojavke iz Sušaka, ki jo prečital v Narodni skupščini poel. Kučić, pa je povabil italijanski poslanik grof Manconi k sebi in konferiral z njim nad eno uro. Zagotavljal mu je, da se v brzojavki navedeni dogodki niso izvršili z vednostjo in podporo italijanske vlade. (Vest se nanaša na nov prevrat na Reki. Op. ur.)

Parlamentarna komisija za odlikovanje zaslužnih narodnjakov.

Beograd, 24. junija. (Izvirno.) Na podlagi zakona o priznanju zaslug narodnim delavcem za naše osvobodjenje in ujedinjenje, je bil predsednik skupščine pooblaščen, da sestavi šestčlansko komisijo, ki bi se pečala z izvedbo tega zakona. V ta odsek so vstopili od demokratske stranke Ljuba. Davidović in Janković, od radikalne Ljuba Jovanović, Trifković in Popović, od opozicije republikanec Gjonović.

Bojeviti Trockij proti Čičerinu.

DKU London, 23. junija. Moskovski dopisnik »Timesa« je izvedel, da pristaši Trockega podpirajo kandidaturu Radeka, ker se hočejo iznebiti Čičerina. Čičerinu očitajo, da je kompromitiral sovjete, ker jih je pripravil k temu, da se bodo udeležili haške konference. Trockij je baje poslal Čičerinu pismo, v katerem mu očita, da ni dovolj energično zastopal komunističnih interesov na genovski konferenci. Čičerin bi moral zapadnim silam postaviti ultimatum — tako misli g. Trockij. On pa je samo pomnožil število sovražnikov sovjetske Rusije mesto da bi ga zmanjšal. Trockij sklopa svoje pismo s pripombo, da bo morala rdeča armada s topovi popraviti napake, ki jih je sovjetska Rusija sama zakrivila.

Atentat na angleškega maršala Wilsona.

DKU London, 22. junija. Oba umora maršala Wilsona osumljena storilca sta bila danes prepeljana v Westminster. Obtožena sta dogovorjenega umora maršala Wilsona, dveh policistov in enega civilista. Razprava se bo pričela tekom prihodnjega tedna.

DKU London, 23. junija. V dolni zbornici je izjavil Chamberlain v razpravi o umoru maršala Wilsona, da je policija izvršila včeraj več hišnih preiskav, pri čemur je aretirala pet moških in eno žensko, pri katerih so našli različno orožje in bombe.

Mladina, Ti pa krepko naprepi! Na boj se onih, ki vpijejo in ščuvajo v svojih temnih skrivališčih. Tako je vedno bilo na svetu; zmagali pa so tisti, ki so šli krepko in pogumno preko grobov preteklosti!

Češkoslovaški poslanik o dr. Beneševih pogajanjih v Beogradu.

Češkoslovaški poslanik v Beogradu g. Antonin Kalina je dal dopisniku »Nar. Listu« pojasnila o pogajanjih ministr. predsednika dr. Beneša v Beogradu, ki se je, kakor znano, udeležil kraljeve poroke. G. poslanik je dejal med drugim:

Lahko konstatiramo s popolnim zadovoljstvom, da je bil potek pogajanj nad vse zadovoljiv. Gospod min. preds. Beneš je imel več razgovorov z gg. Pašićem in Ninčićem. Ob tej priliki so se temeljito obravnala vsa zunanje politična vprašanja obeh držav in je bilo — kakor znano — ugotovljeno, da so naši nazorji popolnoma strinjajo in da interesi obeh držav zahtevajo tudi nadaljnjo solidarnost. Pogajanja je izpopolnilo posvetovanje z ministr. preds. Bratianom. Predstavitelji vseh treh držav so se sporazumeli glede nadaljnjega sodelovanja, zlasti na konferenci v Haagu in sklenili, da se bodo taki sestanki ponovili. Zvezo Male antante in beograjska pogajanja zopet silno ojačila in učvrstila.

— Naša in jugoslovanska javnost pa sta pričakovali, da bo sklenjena dolgoletna pogodba...

Dosedanja zavezniška pogodba s kraljevino SHS še ni potekla. Gotovo pa bo podaljšana in poglobljena, ker je tako popularna, da bo vedno ostala trajni instrument zunanje politike v obeh državah.

Na vprašanje o sprejemu češkoslov. delegacije v Beogradu je odgovoril g. Kalina:

Vlada in dvor sta jo sprejela ne le kot gosta, marveč tako kakor se sprejema brata. V vseh družabnih krogih se je delegacija mogla prepričati, kako prijazno presojajo v Beogradu naše zavezniške odnose in kako čvrsto konsolidacijo naše države in njeno sodelovanje v Srednji Evropi. Posebno se je to opazilo pri dr. Beneševem posetu v skupščini, kjer se je dr. Beneš razgovarjal z zastopniki vseh strank.

— Kakšen vtis so naredile na Vas poročne slavnosti?

— Najboljši vtis. Vrhunec vsega je bila poslednja točka — vojaške revije, ki je pokazala ne samo fizično-zdravi zaklad, temveč tudi disciplino te narodne vojske. Najbolj je zanimala nastopnike tujih držav. Kdor je videl, kako so ogromne množice ljudstva iz vseh družabnih slojev pozdravljale to vojsko, ni mogel tajiti, da je jugoslov. vojska živi del naroda, iz katerega je izšla in s katerima živi, da je njegov opora, up in moč.

Sporazum med Češko-slovaško in Jugoslavijo glede Avstrije.

V eni zadnjih sei češkoslovaškega parlamenta je vzbudil nemški narodno-socialistični poslanec Knirsch veliko senzacijo s svojimi razkritji o tajni pogodbi med češkoslovaško republiko in Francijo. Ministerski predsednik in zunanji minister dr. Beneš je njegova izvajanja sicer zavrnil in dementiral, vendar pa je važno, da se z njimi seznanj tudi naša javnost, ker se govori tudi o zadevi, ki nas

najožje zanima, namreč o tajni pogodbi med Češkoslovaško in Jugoslavijo glede skupnega nastopa v slučaju priključitve Avstrije k Nemčiji.

Poslanec Knirsch je takoj v početku svojega govora naglasil, da čuti dolžnost spregovoriti o politiki Češkoslovaške na pram Avstriji. Opozoril je takoj tudi na svoj govor, katerega je imel pred nekaj meseci v isti zbornici in v katerem je že takrat naglasil, da obstoja med Češkoslovaško in Francijo vojaška konvencija. Ta konvencija je tajna ter obvezuje češkoslovaško republiko, da v slučaju vojne priskoči Franciji na pomoč s 500.000 možmi. Poučen iz najzanesljivejših virov, je rekel Knirsch, da lahko pove, da se je prva taka pogodba med Češkoslovaško in Francijo sklenila dne 28. okt. 1918. Š to koncesijo je obvezal dr. Beneš češkoslovaško republiko, oziroma vlado, da bo vodila politiko, ki bo stremela na točno izvedbo mirovnih pogodb, a povrh tega je dal vodstvo češke vojske posebnim francoski vojaški komisiji in sicer za dobo 10 let, katere stroške bo krila sama, ne smejo pa presegati letnih 2 milijonov francoskih frankov. Kot protiuslugo pa se v konvenciji predvideva mešana komisija, ki bo l. 1929. ugotovila, da li je češkoslovaška republika aktivno sodelovala pri izvedbi mirovnih pogodb ali ne in v tem slučaju se Francija odrekla takozvani »osvobodilni taksi« in vsem vojnim dolgovom, napravljenim do 1. jan. 1919. ter odškodnini za vojno opremo.

Ta taina pogodba vsebuje še dva dodatka. Prvi datira z dne 24. aprila 1921. ter obsega sledeče dogovore: Ako bi se uresničilo vprašanje pridruženja avstrijske republike Nemčije, zasede češkoslovaška vojska Dunaj, Linc, in Solnograd, kakor tudi vsa industrijska središča vse do cone Dunajsko Novo Mesto. Jugoslavija pa zasede kot mandatarka Francije Gradec in Celovec (Koroško in Štajersko). Avstrijska vlada se obvesti o tem komaj 24 ur poprej, predno prične zasedanje. Drugi dodatek pa datira z dne 8. novembra 1921. V tem drugem dodatku sprejema češkoslovaška republika konvencijo, ki je bila dne 31. avgusta sklenjena med Francijo in Poljsko. Tudi glede na to francosko-poljsko konvencijo se obvezuje češkoslovaška republika, da bo v sporazumu s poljsko vlado podvzela skupne gospodarske in vojaške mere proti Nemčiji, ako bo Francija konstatirala, da je mir v Srednji Evropi ogrožen. Kot ogroženje miru se smatra neizpolnitev mirovnih pogodb, nemire v Nemčiji ali pa njeno mobilizacijo.

M bi le želeli, da bi taka pogodba res obstojala, ker bi na ta način bili rešeni skrbi glede naše Koroške v slučaju priključitve Nemške Avstrije Nemčiji, o čemur smo govorili ravno te dni v obširnejših člankih.

Ne pozabite naročnine!

Feuilleton.

Aškerčeva rojstna hiša razpada. V mi zadnjih števil »Slovenskega Naroda« piše dr. Makso Šnuderl o Aškerčevi rojstni hiši v Globokem pri Rimskih Toplicah ter pravi, da razpada. Dasi ravno je Anton Aškerc, čegar deseta obletnica smrti je potekla ravno ta mesec, ne le največji slovenski epični pesnik, ampak brezdvomno tudi eden največjih jugoslovenskih, če ne morda celo največji in je znan po prevodih njegovih del tudi širšemu svetu, doslej niti v njegovem rojstnem kraju, niti kje drugje ni še nihče mislil na to, da bi se mu postavilo na rojstno hišo vsaj spominsko ploščo ter se poskrbelo za to, da se ta hiša ohrani. Kakor piše g. dr. Šnuderl, odpadajo na hiši vrata in okna ter tudi slamnata streha gnije in razpada. Dolžnost našega naroda je, da se ukrene vse potrebno, da se rojstno hišo našega velikega Aškerca ohrani našim poznejšim rodovom, ki bodo imeli gotovo več smisla za svoje velike može ter da se jo okraši s spominsko ploščo. Češki kritik Štrihborny je v študiji o našem Simonu Gregorčiču napisal, da mi Slovenci nismo vredni velikih mož, ki nam jih je naklonila usoda; kakor izgleda, je mel popolnoma prav.

Prejacaova brošura o ostiškem gledališču. Kakor poroča zagrebški »Obzor«, piše bivši upravnik ostiškega gledališča brošuro, v kateri bo pojasnil pravo stanje za časa njegovega delovanja v Ostie-

Politične vesti.

* **Demokratski klub** je vzel na znanje demisijo notranjega ministra Marinkovića. O vprašanju popolnitve portfeljev za notranje zadeve in soc. politiko bo razpravljajal 30. t. m.

* **Iz narodne skupščine.** V seji 23. t. m. so se vrstili razni odgovori na interpelacije, med drugimi odgovor dr. Ninčiča radi kršitve trianonske pogodbe strani Madžarske ter radi izvršitve rapalske pogodbe. Senzacija je zbudila brzojavka, katero je prejel posl. Kušić in ki jo je prečital v zbornici, da se na Reki pripravlja nov prevrat. Po odgovorih je zbornica prešla na razpravo o proračunu za l. 1922. Prečitano je bilo poročilo finančnega odbora in nato je bila seja zaključena.

* **Nov prevrat na Reki?** Manjšina reške konstituante je 27. t. m. izvolila Rubinića za predsednika reške vlade in odstranila Zanello. Člani večine niso bili vabljeni k seji. Italijanski vladni krogi trde, da se godi to brez njihove vednosti.

* **Bolgarska in kolektivna nota** male antante. Bolgarska vlada v svojem odgovoru na kolektivno noto Rumunske, Jugoslavije in Grške izjavlja, da je pripravljena podyzeti vse, da se sestavi mešana preiskovalna komisija. Mala antanta najbrže ne bo pristala na sestavo takšne komisije, ampak bodo navedene države same podvzele vse varnostne odredbe na svojih mejah.

* **S konference v Haagu.** V podkomisiji za kredite je bil izvoljen predsednikom šef italijanske delegacije baron Avezzano. Smatrajo, da so izglede Rusije za kak kredit vsled tega zelo nepovoljni, to pa zato, ker moskovska vlada noče sprejeti rusko-italijanske trgovske pogodbe in so Italijani vsled tega zelo vznemoljeni.

* **Tragedija proletarijata.** V večerajšnji številki smo objavili proglas, ki so ga izdali na naslov proletarijata cellega sveta odlični socialistični voditelji Vandervelde, dr. Liebknecht in dr. Rosenfeld. Razočarani in pobiti so se vrnili iz Moskve, kamor so odšli, da bi zagovarjali obtožene socialne revolucionarje. Sovjetska vlada brezobzirno in enično tepta sporazum z zastopniki drugih proletarskih strank in nesramno izigrava proletarijat. Že dolgo nismo čitali tako ponižujočega in za proletarijat tako značilnega dokumenta kakor je ta izjava. Vse fraze o »duhovni revoluciji«, o »osvobojevanju proletarijata« itd. se razblinejo v nič. Takozvani »osvoboditelji« so čisto navadni izkoriščevalci ljudstva, ki svojo moč zlorablajo z banditskim cinizmom. V svojem političnem zelotizmu prekašajo židovsko-ruski boljševiki vse tirane, inkvizitorje in jezuite. Tragedija proletarijata je popolna: po dobrih lepih programov je nastopila doba krutega razočaranja.

ku. Kakor znano, se je Prejaco očitalo, da je pod njegovim vodstvom ostiško gledališče propadlo, radi česar je bil tudi odstavljen. V brošuri pa hoče Prejac dokazati, da propadanja ni zakrivil on, ampak čisto druge osebe in drugi vzroki. Za raznimi političnim brošurami dobimo sedaj še kulturno.

Nemško - jugoslovensko društvo v Münchenu. V Münchenu se je nedavno osnovalo nemško-jugoslovensko društvo, ki ima nalogo da potom poučnih predavanj, publikacij, književnih in umetniških večerov ter drugih takih prireditev seznanja Nemce z jugoslovensko kulturo. K društvu so pristopili številni trgovci in industrijalci iz Münchena. Mi bi priporočali temu društvu, da bi poskrbelo pri tamkajšnjih oblastih za dovoljenje svobodnega studija jugoslovenskim dijakom, katerim se dela sedaj v tem oziru obilo nepotrebnih težkoč.

Nova izdaja Machiavellijevega »Il Principe«. Louis Jon in Pierre Bosviel sta dala nedavno v tisk krasno luksurijozno izdajo Machiavellijevega dela »Il Principe«. Izdajo bodo krasiše večbarvne ilustracije in vinjete, izvršene popolnoma v stilu italijanskega preporoda. To bo po opremi baje ena najlepših knjig svetovne literature.

Nova D'Annunzijska literarna dela. Nova D'Annunzijska knjiga »Pripovedke v perivoju«, se nahaja že v tisku. V tej knjigi razjasnjuje D'Annunzio svoje politične in socialne nazore, zato jo priča-

Dnevna kronika.

— **Za naše bolnice.** »Straža« se sicer zopet neumno zaganja v dr. Kukovec radi bolnic, vendar pa je res, da je fin. minister na dr. Kukovec posredovanje obljubil dati za bolnico kot prvo odpomoč kredit v znesku 200.000 dinarjev.

— **Klerikalci za prvi maj.** Kako se spreminjajo klerikalci, dokazuje najbolj njihovo nenadno zavzemanje za prvi maj in za praznovanje tega dne. Iz nekdanjih sovražnikov 1. maja so postali sedaj njegovi zagovorniki. To pa je samo hinavščina, s katero hočejo loviti delavce v svojo stranko, dočim so v resnici v srcu ravno taki kakor so bili nekoč.

— **Razpis učiteljskih služb na obmejnih šolah.** Razpisane so nadučiteljske oz. voditeljske službe v št. Jerneju nad Muto, Kaplji, v št. Ožbaltu ob Dravi, pri Sv. Primožu na Poh., v Remšniku in v Trbnjah, dalje službe učiteljev v Kaplji, v Remšniku ter službe učiteljic v Kaplji in št. Ožbaltu ob Dravi, v Remšniku in Trbnjah.

— **Organizacija nadzorniških okrožij dela v mariborski oblasti.** V smislu naročila osrednje inspekcije dela ministrstva za socialno politiko je pokrajinska uprava, oddelek za socialno politiko v Ljubljani razdelila inspekcije dela v mariborski oblasti tako, da spadajo pod nadzorniško okrožje v Celju okrajna glavarstva Celje, Brežice, Slovenjgradec, Konjice, Prevalje in eks-pozitura Mozirje; pod nadzorniško okrožje v Mariboru pa okrajna glavarstva Maribor, Ljutomer, Ptuj, Murska Sobota in ostalo Prekmurje.

— **Imenovanja živinozdravnikov v mariborski oblasti.** Za uradne živinozdravnike v IV. činovnem razredu so imenovani na dosedanjih službenih mestih provizorični uradni živinozdravniki IV. činovnega razreda Peter Škofič v Slovenski Bistrici, Anton Peruš in v Slovenjgradu, Franc Samec (X. čin, razr.) v št. Lenartu ter Jožef Samec (X. čin, r.) v Murski Soboti.

— **Zakon o srednjih poljedelskih šolah** prinaša zadnji »Uradni list« pokrajinske uprave za Slovenijo, na kar opozarjamo one naše čitatelje, ki se morda zanimajo za to zadevo.

— **Poseben svet za poljedelski pouk** v naši državi, ki bo odločeval o naših poljedelskih šolah, se je osnuval pri poljedelskem ministrstvu v Beogradu.

— **Vpisovanje v trgovsko akademijo v Ljubljani.** Vpisovanje v I., II. in III. letnik trgovske akademije v Ljubljani se vrši v ravmateljski pisarni v Aškerčevi ulici št. 9. II. nadstropje dne 11., 12., 13. in 14. septembra t. l.

— **Repatriiranje vrednostnih papirjev.** Delegacija ministrstva financ ob-
javlja uradno: Ministrski svet je s sklepom z dne 12. maja 1922. odločil, da se razveljavi sklep ministra financ z

kuje italijanska javnost z velikim zanimanjem, posebno ker je njegovo v zadnjem času tako pogosto shajanje s komunističnimi voditelji postalo javnosti nerazumljivo. Najožji D'Annunzijski prijatelji pa pravijo, da piše tudi neko novo dramo, katero bo v letošnji jeseni uprizorilo neko rimsko gledališče.

Rabelais in cerkev. Abel Lefranc je v »Revue de France« napisal studijo v Rabelaisu, v kateri zastopa mišljenje, podkrepljeno z doslej še neobjavljenimi dokumenti, da je ta veliki filozof in nacionalist bil hud nasprotnik cerkve in ateist. Iz teh Lefrancovih odkritij, ki so dobro dokumentirana, izhaja, da je postopala cerkev popolnoma pravilno proti njemu, ker je bil resnično eden njenih največjih nasprotnikov in sovražnikov. S tem so popolnoma ovrženi dvomi onih, ki so smatrali, da se Rabelaisa po krivici šteje med ateiste.

Spomenik papežu Benediktu XV. Kardinali, katere je bil imenoval pokojni papež Benedikt XV. in med katerimi se nahaja tudi sedanjí papež Pij XI., so sklepili da mu po starem običaju postavijo na lastne stroške v baziliki sv. Petra v Rimu nagroben spomenik.

Legenda o ruskem carju Aleksandru I. »Times« prinašajo iz Rige poročilo, da so v uspenski katedrali v Moskvi te dni odkrili sarkofag nekdanjega ruskega carja Aleksandra I. ter ga našli praznega. Med ruskim narodom je že od nekdaj bila razširjena legenda, da car Alek-

dne 6. avgusta 1920 o prepovedanem uvozu obveznic predvojnih in vojnih posojil bivše avstro-ogrške monarhije in inozemstva na ozemlje naše kraljevine. Ta odločba je izdana, da se našim državljanom omogoči repatriiranje njihovih vrednostnih papirjev, depozitiranih izven mej naše kraljevine.

— **Državna loterija.** Veliko zalogo srečk za I. razred 4. kola vseh vrst v najrazličnejših serijah ima blagajna glavne pošte v Mariboru. Ker je bil istotam predan v prejšnjem kolu del srečke glavnega dobitka, se vsakomur priporoča, da si nabavi srečke in poskusi svojo srečo pri tej blagajni.

— **Razpuščeno društvo.** Deželna uprava za Slovenijo v Ljubljani je razpustila društvo »Zweigverein in Ab-stall des Zentralvereines für Bienen-zucht in Oesterreich« v Apačah, ker že več let ne deluje in ker radi nezadostnega števila članov nima pravnega pogoja za obstoj.

— **Jugoslov. akad. društvo »Triglav«**, podružnica Ljubljana, poziva vse svoje člane, ki so slušatelji medicinske fakultete, da sodelujejo ob priliki vsesokolskega zleta v Ljubljani pri različnih sanitetnih postajah zdravstvenega oddelka Jugoslovenskega Svesokolskega Sleta in se v to svrhu javijo čimprej v pisarni JSS (Ljubljana, Narodni dom) in obenem pri tajniku »Triglava« Triglavani, ki so že odšli na počitnice, naj se priglasijo pisarni JSS in odboru »Triglava« pismenim putem.

— **Sprejem gojencev v inženirsko podoficirsko šolo v Mariboru.** Komanda mariborskega vojnega okruha sporoča, da se bode sprejelo letos v inženirsko podoficirsko šolo v Mariboru 150 mladeničev iz civila in iz vojske. Natančnejši pogoji za sprejem v to šolo so razvidni iz »Konkurza«, ki je na bit na občinski deski.

— **Komisija za razmejitve z Madžarsko v Zagrebu.** V Zagreb so prispeli predvečerašnjim člani komisije za razmejitve med našo državo in Madžarsko ter se nastanili v zagrebških hotelih. Predsednik komisije je angleški polkovnik g. Orec, Jugoslavijo zastopa polkovnik g. Colak-Antić, a Madžarsko istotako nek polkovnik. S komisijo je prispelo v Zagreb tudi številno tehnično osebje. Seje bo imela komisija v mali saborski dvorani. Člani komisije so se o Zagrebu izrazili zelo laskavo ter posetijo tudi zagrebški velesejem.

— **Škratica v Brezju.** Učitelj, g. Zemljič, je zbolela cela družina na škrlatici, tako, da so otroci in žena v bolnici, učitelj Zemljič pa sam životari v kontumaciji.

Bojevití rekruti. Dne 22. junija popoldan so se vračali Franc Lorenčič, Janez Germanec, Franc Postrak, Janez Serdinšek in Alojz Najglič, vsi iz Zg. Dupleka od vojaškega nabora v Slivnici skozi Hoče in Rogozo demov. Bili so precej vinjeni in v tem stanju zelo

sander I. ni umrl l. 1825., kakor trdi zgodovina, ampak da se je utrujen in naveličan vladanja preoblekel v prosjaka ter pod imenom Fedor Kuzmič romal na razna božja pota ter končno umrl nekje v Sibiriji. Iz dejstva, da je njegov sarkofag res prazen, se sedaj sodi, da je legenda morda vendarle resnična.

Važni memoarij o caristični Rusiji. Pod naslovom »Štirideset let diplomacije« je izdal sedaj v Londonu v angleškem jeziku svoje spomine znani ruski caristični diplomat baron Rosen. V teh Rosenovih spominih je osvetljenih mnogo važnih političnih in diplomatičnih momentov iz zadnjih desetletij caristične Rusije, posebno zadnje dobe vladanja carja Nikolaja.

Krezovi zlatniki. Komu ni še izzza ljudskošolskih let znana v bivših čitan-kah nahajajoča se zgodba o modrijanu Solonu in bogatašu Krezu? V kolikor nam je bila znana ta zgodba, pa nam ni bil znan Krezov denar. O njem nismo vedeli ničesar, niti ne kako je izgledal. Ameriški arheologi, ki se pečajo z izkopavanjem lidjskega glavnega mesta Sardisa pa so nedavno našli 30 zlatnih novcev iz časa vladanja kralja Kreza. Našli so jih v mali glinasti posodi v nekem grobu. Kakor izgleda jih je tu skrli še živeli. Zlatniki so težki med 8.4 in 11.2 gramov (louis d'or za dvajset frankov teži samo 5.8 grama) ter so jako dobro ohranjeni.

Dopisi.

Fram. (Proslava kraljeve poroke.) Kljub temu, da domačini velikega dogodka — kraljeve poroke — po čevlji zaslugi ne vemo — niso nameravali proslaviti, kakor bi se spodobilo, bo našim malčkom ostala vedno v spominu. Zasluga za to pa gre edinole g. Iliji Predoviču, veletrgovcu iz Ljubljane. Ko ni opazil nikjer nikakega znamenja proslave, je vprašal g. župnika, ali bo sploh kakka maša, ker domačinom o tem ni bilo nič znanega. Župnik se je izgovarjal, da je šele popoldne dobil obvestilo (!). Po maši, kateri je prisostvovalo samo učiteljstvo, je pogostil g. Predovič otroke, kolikor se jih je moglo v kratkem času zbrati, za kar mu bodi na tem mestu izrečena najpriščnejša zahvala v imenu naših malčkov, katerim ostane ta dan vedno v spominu, mlačnim Framčanom pa želimo, da bi se kmalu predramili iz svoje narodne nezvestosti!

Pragersko. (Proslava kraljeve poroke.) Po zaslugi g. Ilije Predoviča, veletrgovca, so tudi naši malčki na primeren način proslavili poroko našega ljubljenskega kralja. V kolodvorski restavraciji so imeli pojedino, pri kateri so veselo kramljali. Na koro sta dve učenki deklamirali pesmi »Srbin, Hrvat i Slovenac« in »Prošnja neodrešenih«, skupno pa so zapeli »Bože pravde«. Z veseljem in zadovoljstvom na obrazu so se učenci ob 19. uri razšli. Ob 20. uri zvečer je imel pogostitev »Sokol«, prirejeno od g. I. Predoviča. Tako smo tudi tukaj proslavili veliki dogodek; dasi skromno, zato pa z najiskrenejšo željo, da bi rosilo na mladi par in našo domovino obilo, obilo sreče. Pogostitelju pa bodi izrečena najiskrenejša zahvala in želimo, da bi tudi drugod našel mnogo posnemalcev!

Proslava gasilnega društva v Rogaski Slatini. Ze na predvečer slavlja, v soboto dne 17. junija so prispeli številni funkcionarji našega gasilstva s te in one strani Sotle v naše slavalok in zastavami okrašeno zdravilišče. Pri slavnostni večerji je zdraviliški ravnatelj in predsednik štiridesletni ce slavečega društva g. dr. Šter iskreno pozdravil odlične goste, posebno še zastopnike hrvatskega gasilstva. Zahvalila sta se gg. podstarosta Jos. Turk iz Ljubljane in dr. Bergman iz Zaleca, a posebno navdušenje je zbudil govor g. Kelemenca, vojvode zagrebskega gas. društva, ki je izrazil željo, da bi učakal dan, ko bo združeno v eno zvezo vse gasilstvo Jugoslavije. — Drugo jutro je prispel z Grobelnega na slatinsko postajo vlak tako dolg, kakor ga baje ta proga še ni videla. Saj pa je prihitelo na slavnost čez 700 gasilcev v kroju. Posebno častno so bili zastopani poleg Zagrebčanov tudi še Karlovčani, Krapinčani in Koprivničani. Udeležba iz bratske Hrvatske je bila res presenetljivo obilna, in zopet enkrat smo videli, na kakem višku stoji tam gasilska organizacija. Čim so bile čete razvrščene in dano povelje za pohod, je odkorakal skoraj 10 minut dolgi spreved pred »Zdraviliški dom«, kjer sta goste toplo pozdravila zdraviliški ravnatelj in župan Rog. Slatine gosp. Bizjak. Služba božja se je vršila na prostem, in prekrasen je bil pogled na to mogočno vojsko »tihih junakov« in na oltar med donaškim in tempeljskim vrelcem, ki je bil ves obkrojen z množico društvenih zastav. Po sv. maši se je izvršil mimohod pred najvišjimi predstavitelji organizacije, na čelu jim g. starosta Berlč iz Ljubljane, a nato je sledil množestveno obiskani občni zbor Gasilne zveze v gornji dvorani »Zdrav. doma«. Za skupen obed so bile seveda celo širne slatinske obednice premajhne, a vsaj glavni predstavitelji organizacije so vendar našli mesta v veliki dvorani zdraviliške restavracije, pred katero so dovršeno prepevali člani pevskega društva iz Krapine. Točno ob treh je zatulila sirena in dala znak, da »gori« nekaj minut oddaljeni »Slatinski dom«, in deset minut pozneje so metale brigadke na »pogorišče« goste curke vode in so polzeli po reševalnih »vračali« prvi rešenci iz drugega nadstropja navzdol. Prezanimiva vaja je na mestu nesreče kajpak privabila tudi skoraj vse zdraviliške goste. V toplih besedah je po dovršenem delu g. starosta Berlč pohvalil vrlo moštvo in vodstvo zdraviliškega gasiln. društva.

ter posebno povdarjal, da je le redkokdaj videl tako brezhibno izvršitev vaji. — Za nagrado vsemu naporu tega dne naj bi bila veselica na travniku za pokritim šetališčem, toda neusmiljeni dež je najprej kvaril, potem pa temeljito pokvaril s tolikim trudom in mnogimi stroški pripravljeno zabavo, in večina gostov je odpotovala že z vlakom ob 18. Navzlic temu neugodnemu koncu pa sme društvo imeti zavest, da ostane vsem udeležencem v dopoldanskem solncu se blesteča Slatina s to pomembno slavnostjo vred v neizbrisnem spominu.

Ptujске vesti.

Ptujski Nemci dvigajo svoje glave in z njim vsa prejšnja nemškutarija. O zadnjih volitvah v pridobinski komisijo homo še govorili. Najbolj so se razkrinkali na občnem zboru društva »Deutsches Vereinshaus«. Ako smo se kdaj zgražali nad kakšnim hujskajočim člankom v nemško-nacionalnih listih avstrijske republike, so tukajšnji Nemci hiteli zatrjevati, da nimajo nobene zveze z dotičnim člankom in da ga obsojajo. Na občnem zboru pa je ležarnar Behrbalk, ki se preobjedel slovenskega kruha, stavil predlog, naj se o društvenem domu pošlje poročilo v liste, »da bo svet izvedel o preganjanju Nemcev tukaj«. Ako bodo torej avstrijski listi zopet hujskali zoper našo državo, potem ne bo zadosti, da se dotični list prepove v naši državi, temveč državno pravdnistvo naj prime tudi g. Behrbalka in drugove za ušesa na podlagi zgoraj omenjenega predloga. Nemci baje tudi hočejo neko svojo nemško gospodarsko politiko. Močne se čutijo dovolj: imajo najlepša posestva v okolici in v okraju in naše ljudstvo jim neprestano pomaga množiti njih bogastvo. Nekdaj smo slišali, da so Poljaki na Pruskem bili tako narodno zavedni, da niti za najboljšo plačo niso hoteli obdelovati posestev nemških posestnikov. Vlada je pripeljala delavce od drugod, da so obdelali polje. Kakšne bi neki bile posledice, ako bi mi začeli dosledno delati slovensko gospodarsko politiko in ako bi država to politiko podpirala vsaj pol toliko, kakor prej Avstrija in Prusija nemško?

Moker izlet. Sokolsko društvo v Ptuj prireja po nedeljah s svojimi malčki izlete v bližnjo okolico. Tudi dne 18. t. m. so izleteli Sokolci in sicer k Sv. Vidu. Prireditelji so na zbirališču hoteli odpovedati izlet zaradi nesigurnega vremena, toda zbrani na izlet namenjeni so gledali tako žalostno in čakali tako vztrajno, da smo končno vendar odkorakali, ker se je nebo popolnoma zjasnilo. Pešpot med travniki in njivami čez Pobrež je bila krasna. Pri Sv. Vidu smo pod tremi košatimi lipami počivali in se krepčali s tem, kar smo si prinesli s seboj. S čistimi, ki niso nič imeli s seboj, pa so drugi delili svoje obilnejše zaloge. Potem smo se malo poigrali, g. učitelj Rozband nam je povedal nekaj iz krajevne kronike, ogledali smo si cerkev in šolo. Postavili smo se v vrste in odkorakali prepevajoč veselo koračnice. Toda na nebu so se zbirali oblaki in kmalu se je vili dež. A ni nam naškodil, gostoljubna kmečka hiša v Novi vasi nas je sprejela pod svojo streho. Ko smo videli, kako hvaležno kmet pozdravlja blagodejni dež, smo se tudi mi potolajili. Deklice so v hiši pele in si pripovedovale pravljice, dečki pa so se igrali v skednju. Ko je ponehala najhujša ploha, smo nadaljevali pot. Srečno smo prispeli v mesto, kjer so pri mostu čakale skrbne mamice in prevzele svoje ljubčke. Tiste, katerih ni nihče pričakoval, pa so starejši člani spremljali na dom. Kljub neugodnemu vremenu je izlet končal brez neizgode. Malčki so se držali korajžno, prav po sokolsko!

Ptuj. Široko se je razkoračil gospod župan Lozinšek v terek v kavarni Korže, češ, katere poštena gostilna v Ptuju je mogoča, ki ima v svojih prostorih liste, ki prinašajo o njem slavospeve govorniške množnosti, prelevitve od »prvega narodnega župana v Ptuj, do največjega hlapčevskega podrobnika ptujskim nemčurjem, pa do skorajšnjega dopašovanja mestnega gospodarstva.« Gospod župan ne pomaga nič, vsa moč in samozavest, resnica v oči bode, značajnost rodi spoštovanje, vsa-

ko povzdigovanje, smešnost, skakanje iz tabora v gnezda pa zaničevanje. Po brez zamere!

Ptuj. Gospod J. Kovačec, veletrgovec v Ptuj, rodod Varaždinec (domovine sin), ki po lastni izjavi še pred 15 leti ni znal nemški, temveč se je šele priučil od evetrenegatov Spružina & Cie, kojih ponižni hlapec je, in mora ubogati šolarsko, ker drugače bode joj, je lepega dne ogorčen strgal in drsal zidovje svoje nedolžne hiše, na katero so neznani zlikovci »natisnili firmo izdajalec — renegat«, in res tudi zdrpal. Ni pa mogel zdrsat tega pečata iz svojega obraza in osebe, ker se mu pozna odsev renegatstva na daljavo. Nismo zagovorniki zamazavanja hiš in ne odobravamo takega postopanja, a opozarjati moramo g. Kovačeca in njegovo sorodne značaje, da lahko tudi mirni kri zavre in bode znamenala očitnejše in usodnejše izizvalce in izvrške neroda.

Koroške vesti.

Koroški fašisti. Na Koroškem so se začele fašistovske organizacije tako vneto oboroževati, da je moral nastopiti sam deželni glavar in izdati javno prepoved v obliki naredbe. Najbolj znan je slučaj trgovca Stadlerja v Beljaku; ta je imel strojne puške s primerno množino municije in ostalega orožja za popolno opravo celega oddelka strojnic! Orožje mu je sicer ok. okr. glav. zaplenilo, poskrbljeno pa je je vseeno, da bo v slučaju »potrebe« zopet na razpolago — orožje je namreč deponirano pri glavarstvu. Stadler se je seveda zagovarjal, o. pa še kako premeten! V »Štimcah« razlaga, da je bil navzoč pri komunističnih nemirih na Dunaju in videl, kako so pustošili trgovine in kavarne, pa se je bal, da bi se utegnili primeriti kaj sličnega tudi v Beljaku in se je raditega tako oborožil. Za velike beboe ima on svoje rojake, če jih hoče s takim izgovorom potolažiti. Koroški Slovenci pa se seveda ne pustijo takole potegniti — da so za nekaj klaster pred svojimi sodeželani, je že znano dejstvo; kajpak, se to tiče samo razuma in srca, v pravih se pa kar za čele kilometre zadaj, to je resnica, kakor je resnica tudi, da so komunisti lansko leto razgrajali po cesarskem Dunaju, vse drugo pa je v Stadlerjevem zagovoru laž. Nekoliko bolj previdno so ravnali fašisti na pt. v Spittaku. Ta kraj je vsaj malo dalje stran od Slovencev! Pa so imeli smolof Njih intendant, neki občinski nastavljenec Moser, je bil preveč vnet v svojem poslu, pa je tamošnji posadki »Bundwehr« ukradel železno samokolnico. (Ker smo bolj resnicoljubni kakor Nemci, oz. nemškutariji, moramo po praviti prvotno trditve: Moser je samo ukazal ukrasti.) Ta tatvina pa je imela usodne posledice: pri hišni preiskavi po samokolnici te niso našli, pač pa jim je padla v roke prevelika množina pušk za enega samega moža, odnesli so jih torej na sodnijo, da jih dobi Moser v pravem času zopet nazaj. Vsi taki fašisti enaki junaki pa nam niso nevarni, ne prepočasni in bolj slabi v močnejši. Zato so pa zelo opasni, ker so satanski lažni, oni tihi in tajni. Glavna zlogota je v Pliberku. Njih poglavar je sleboznani dr. Herbst, ki je v najnovjšem slučaju pravilno kalkultiral. Zaveda se prav dobro, da lahko Koroškim Slovincem naenkrat vse vzame, če jim vzame slovensko duhovščino. Ustvaril je torej svoj »Petitionsausschuss zur Vertreibung der slovenischen Hetzprediger«, v katerem sedijo znane pliberške korifeje: »nepriustranski« sodnik Baumig, nadgozdar Sablatnig, mojster Hlebeš (šofar!), gospa Glavar, nadučitelj Huber, predsednik pa je notar Schwarzl. (Grof Thurn v Guštanju se dela vedat nad vse lojalnega državljana — kakš se strinja njegova lojalnost z nastavljenjem takega zakletega našega sovražnika, kakor je njegov nadgozdar Sablatnig v Pliberku?) V svojem razglasu rabijo ti ljudje zagovarjati, da hočejo mir v deželi. Kdaj pa so koroški Slovenci koga izizvali, ko je vendar celemu svetu znano, in najbolj nemčurjem in Nemcem samim, da so koroški Slovenci tako miroljuben narod, da bi jim to še lahko šteli za njih slabost! V tem se kaže zloba teh ljudi, da hočejo pod pretvezo miru in spravi odvzeti Slovincem jezik in pravice.

bojevitih. Na cesti v Spodnjih Hočah so napadli brez vsakega vzroka prevžitarja Franca Rudolfa iz Studencev pri Mariboru, ga podrli na tla ter ga obdelovali s kamenjem po glavi. Nafo so se lotili s kamenjem dveh koscev, ki sta ob cesti na travniku sedela. Spustila sta se v beg, a vendar je bil eden od kamna v nogo zadet in ranjen. Kričeč in z noži v rokah, so se nato divjaki podali v gostilno Franca Pristernika v Spodnjih Hočah. Tam so začeli tako razsajati, da je bil gostilničar primoran nasilneže s pomočjo delavca Alojza Klinca iz Rogoze spraviti iz gostilne na prosto. Pri tem pa je eden od razgrajčev zabodel s kuhinjskim nožem najprej Klinca in potem še gostilničarja. Klinc je dobil zabodljaj pod desnim plečem, gostilničar pa ravno v desno pleče, tako, da mu je nož obtičal in mu ga je pozneje njegova žena izruvala. Oba težkora njena sta bila prepešana v javno bolnico v Maribor, razgrajči pa so pred orožniško patruljo pobegnili.

Brzdajte svoje jezike. 26letni posestnik Ivan Taferner iz Račja, okraj Maribor, je bil obtožen radi pregreška po § 104 srb. k. z. Okrožni agrarni urad v Mariboru je z odlokom z dne 6. aprila dodelil od parcele št. 945 — last posestnika R. Bahlerja v Račjem del v izmeri 12 in pol oralov občinjem občine Račje v uporabo. S tem niso bili zadovoljni. Hoteli so imeti od te parcele še 4 orale. Intervenirali so v tem smislu dne 18. aprila pri dr. Stefančiču, sekretarju pri okrožnem agrarnem uradu v Mariboru. Med njimi je bil tudi današnji obtoženec. Na mi je bil tudi današnji obtoženec. Na ponoven pouk dr. Stefančiča, da se zopet imenovani odlok lahko pritožijo, je Taferner izjavil: »Jaz vam štiri orale«, in končno še dostavil: »ako tega ne naredite, potem se vidi, da imate od orala procenite.« Taferner, ki je s to izjavo sumničel dr. Stefančiča podkupovanja, je bil obsojen 23. t. m. na 400 Din. globe.

Aretacija. Orožništvo v Mali Nedi, okraj Ljutomer, je dne 14. junija aretiralo 32letnega, brezposelnega trgovskega pomočnika Ivana Roškar iz Morave ter ga oddala v zapore v Ljutomeru. Roškar je osumljen hudodelstva posilstva in oskrumbe.

Poljska pravoslavna cerkev. Vsi pravoslavni škofje na Poljskem so imeli te dni v Varšavi koncil, na katerem so sklenili osnovati popolnoma samostojno pravoslavno cerkev za Poljsko, ker ne priznavajo več vrhovnega vodstva ruske pravoslavne cerkve, ki je sestavljeno po želji boljševikov in stoji tudi sicer pod njihovim vplivom. Koncil je izrazil željo, naj bi tudi druge pravoslavne cerkve, srbska, grška, bolgarska in romunska, kakor tudi carigradska patriarhija priznale novo poljsko pravoslavno cerkev.

Zakaj ženske več govore nego moški? Znano je, da ženske mnogo več govore nego moški, marsikdo je to tudi za lastni koži že izkusil in sicer prav na neprijeten način. Ženske klepetulje so sploh znane. Vendar pa doslej nismo vedeli, zakaj ženske več govore nego moški. Sedaj pa je prišel danski filozof, profesor Jaspersen, ki je razkril vzrok, ki leži v tem, da potroši ženska pri govorjenju mnogo manj energije nego moški. Za vsako minuto, ko moški govori, porabi približno toliko energije, kakor da bi dvignil od tal 1 kg težje, ženska pa približno trikrat manj. Ženska, ki govori tri ure, potroši komaj toliko energije kakor moški, ki govori eno uro. Zato torej govore ženske več nego moški, ne pa zato, ker imajo »daljši jezik«.

Smrtna obsodba treh kanibalov. Iz Londona poročajo, da se je v mestu Kampali vršil te dni senzacionalen proces proti trem individvijem, ki so bili obdolženi, da so jedli ljudi. V mestu se je opazalo, da od časa do časa na nepojasnjen način izgine kako evropejsko dekle. Vendar pa na ljudožrstvo ni nihče mislil, ker se je sodilo da so tudi kanibalski domačini že toliko civilizirani, da jim ne diši več taka »pečenka«. Preiskava pa je dognala, da pri domačinih vsa civilizacija ni pomarala ničesar, ampak da je še vedno močnejše njihovo divje nagnenje. Vsi trije kanibali so bili obsojeni na smrt ter se je obsodba tudi takaj izvedla, da se ostraši ostale ter tako odvrne od ljudožrstva.

Edina domača in narodna inteligenca koroških Slovencev pa je duhovščina, kajti vse druge inteligente so izgnali takoj po plebiscitu. In duhovniki da so rušilci miru! Sicer pravi omenjeni razglas, da je naperjeno delovanje omenjenega odbora samo proti duhovniškim-izživcem, a vsi koroški Slovenci vedo prav dobro, da je nemčurju vsak začen Slovenec izživca. Deluje pa odbor tako-le: v vsakem okraju ima zapupnika, ki pritegne iz vsake stranke po enega člana, da nabirajo podpise pri faranih za spomenico, v kateri zahtevajo, da se duhovnik prestavi iz fare, ker je »Hetzer«. Velenemška stranka po svojih poslancih pa bo predala spomenico škofu. Velenemška stranka je pa interesirana na miru med Slovenci in nemčurji! In slovenski kraji ji leže posebno pri srcu! Ker so duhovniki edini prijatelji in tolažniki našega trpinčenega naroda na Koroškem, je dolžnost vseh naših društev in korporacij, da pritisnejo enegično na našo vladu, da napravi konec živinskemu trpinčenju naših rojakov od takih neljudi, kakor so dr. Herbst in njegova banda. Dr. Herbst je s pomočjo tega svojega odbora vodil tudi tuleče razgrajanje na mejo, ko je stopila razmejitev v odločilen štadij in so pregledovali teren člani razmejitvene komisije. —

Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru.

(Od 8. do 17. septembra.)

Zanimanje za razstavo je zelo živo. Prijavilo se je dosedaj 216 razstavljalcev iz mariborske oblasti. Če vzamemo, da se je za zagreški velesejem prijavi razen inozemstva iz cele Hrvatske in Slavonije z Zagrebom vred samo 350 razstavljalcev, je že samo to velikanski uspeh. Pričakuje pa se še krog 100 prijav. Vsled tega bo letošnja razstava veliko bolj obširna, nego je bila lanska. Vršila se bo v vseh prostorih Götzove dvorane, na vrtu Dijskega doma pa se postavijo paviljoni. Načrti za paviljone so že izgotovljeni. Prostor se zagradi z novim plotom v Prešernovi in Razlagovi ulici. V Prešernovi ulici bo nasproti izhoda iz Götzovega dvorišča velik vhod v drugi del razstave, tako da bodo obiskovalci iz enega dela razstave prišli neposredno v drugi del. Na plotu bodo velike reklamne plošče, ki se dajo posameznikom v najem.

Lepak za razstavo je že izdelan in se bo te dni dotiskal. Besedilo se bo natisnilo v slovenskem, srbohrvatskem (tudi v cirilici), češkem in nemškem jeziku.

Izumi na razstavi. Dosedaj je prijavljenih že več novih izumov, ki bodo tokrat prvič razstavljeni.

Zunanji oddelek. V takozvanem zunanjem oddelku bodo razstavljeni predmeti izven mariborske oblasti, ki pa se pri nas še ne izdelujejo. Posebno za ta oddelek vlada povsod veliko zanimanje. Dosedaj je prišlo že več prijav, mnogo vprašanj pa se bo te dni rešilo.

Obrtniški zbor. Ob priliki pokrajinske obrtne razstave se bo vršil v Mariboru II. obrtniški zbor. Že danes prihajajo iz vseh strani naše države številne prijave obrtnih društev, ki se korporativno udeležijo zbora. Zbor je za vse obrtništvo izredne važnosti, ker se bo razpravljalo o vseh perečih vprašanjih obrtništva. Pozivljamo vsa obrtna društva in zadrage, da se že danes pripravijo na ta velepomembni shod. Podrobnosti bomo še pravočasno sporočili.

Kmečka soba se imenuje oddelek, kjer bodo razstavljeni narodni predmeti. Ta soba bo predstavila pristno slovensko narodno-kmečko sobo, v kateri bo razstavljeno narodno pohištvo, narodne vezenine, slovenske zibike itd. Narodne žene zbirajo od hiše do hiše vse take predmete, da bo oddelek čim popolnejši. Prosimo vse one, ki imajo take predmete, da jih dajo za dobo razstave na razpolago.

Oddelek konzumentov bo jako važen in zanimiv del razstave. Tu bodo razstavljeni vsi oni predmeti, ki jih nujno potrebujemo, a se pri nas ne izdelujejo, dasiravno so dani za to vsi pogoji. Da se tako občinstvo, kakor oni obrtniki, ki bi to lahko izdelovali pri

nas, s temi predmeti seznanijo, se naprošajo vsi, ki imajo kak tak predmet, o katerem mislijo, da se pri nas ne izdeluje, da ga pošljejo razstavnemu odboru. Mnogo lahko v tem oziru pripomorejo uvozniki, katerim je tako blago najbolj znano. Le na ta način se bomo osamosvojili od inozemstva.

Prijavni rok je podaljšan do preklica. Zato naj nikdo ne zamudi te prilike in se naj, če tega že ni storil, nemudoma prijavi. Razstavni odbor želi, da bi se razstave udeležili vsi obrtniki, da vsak pokaže kaj zmora in kaj zna. Zato vsi na razstavo!

Gnotna sredstva, s katerimi razpolaga razstavni odbor, so zelo pičila. Razen podpore, ki jo je naklonil pokrajinski namestnik gosp. Ivan Hribar v znesku 50.000 K in »miloščine« mestne občine mariborske v znesku 4.000 K nima odbor nikakih sredstev. Izdatki za predpriprave pa naraščajo dan za dnem. Prosimo za to vse razstavljalce, da ob enem s prijavi pošljejo tudi prijavino, iz katere krije odbor tekoče izdatke. Želeti pa bi bilo, da vsi oni, ki imajo razumevanje za to važno in potrebno razstavo, delo odbora tudi z gnotnimi sredstvi podprejo.

JDS.

Seja oblastnega načelstva JDS se vrši v nedeljo 25. t. m. ob 10. uri dop. v Narodnem domu v Mariboru.

Zbor demokratske organizacije v Ptuj se je vršil v petek 23. t. m. zvečer ob zelo lepi udeležbi. Strankin okrožni tajnik Spindler je podal poročilo o politični situaciji, zlasti o volitvah v oblastno skupščino ter o gonji izvestnih elementov proti demokratski stranki in njenim voditeljem. Sprejela se je soglasno sledeča rezolucija: »Zavračamo klevete in gonjo proti našim prvoboriteljem, ki ima prozoren namen razrahljati disciplino v stranki. Z navdušenjem izrekamo svoje neomajeno zaupanje napadenim funkcionarjem stranke, zlasti ministru dr. Zerjavu in poslancu dr. Kukoven. Prvemu želimo, da skoraj popolnoma okreva ter se zdrav in čil s podvojenimi močmi posveti stranki in narodni stvari.« — Ptujsko renegatstvo je nam narodnim Slovincem ponovno vrglo bojno rokavico. Organizacija spoštuje pošteno nemško prepričanje. Borila se bo pa z vso silo proti vsem hujskačem in bo uprizorila proti njim brezobzirno bojkotno akcijo. Naj čutijo odpadniške janičarske duše, da se brez dohodkov iz slovenskih rok ne da v Ptuj živeti. — Z ozirom na sklep renegatov, da sprejemajo v društvo »Društveni dom« še vnaprej razne Nemce, zahteva organizacija, da se ta nacionalno-hujskaška organizacija razpusti in bo storila v tej smeri vse potrebne korake.

Na upozorenje veterinarima, gazdama (posednicima), gojačima i odgajačima svinjal

Stavljamo u promet serume protivu svinjske kuge, koje smo pripravili po metodi prof. Dr. Hutyre, upotrebljavajući virus iz svih krajeva naše domovine, o čijem smo se delovanju prethodno osvedočili **dozvolom Ministarstva Poljoprivrede i Voda**, — zajedno sa drugim cepivima i serumima. Bezplatno stavljanje diagnoze! Dajemo bezplatno upute u svakom stručnom pitanju! 892 4—2

„PATRIA“, zavod za proizvodnju serumima, SUBOTICA. Telefon 60.

Mariborske vesti.

Maribor 24. junija 1922.

m Ob 15. uri sprevoz Sokolskega naraščaja od Magdalenske šole, ob 16. uri telovadba v Ljudskem vrtu.

m 4. Redna seja občinskega sveta mariborskega se vrši v petek, dne 30. junija, ob 19. uri v mestni posvetovalnici s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsedstva in overovanje zapisnika zadnje redne seje. 2. Predlogi in vprašanja. 3. Poročilo odsekov. 4. Personalne zadeve.

m Zrelostni izpit na državnem moškem učiteljskem v Mariboru se je vršil od 16. do 22. t. m. Zrelostni komisiji je predsedoval vladni svetnik dr. Janko Bezjak kot zastopnik višjega šolskega

sveta. Zrelostni izpit so napravili z odliko: Verščaj Nada, Sijanec Mira, Dokler Justa, Ferjančič Ema, Senčar Milica, Korber Olga in Koželj Marija. Zrelostni izpit so napravili: Šampri Ljuba, Macarol Rudolf, Paulič Efreim, Erat Vladimir, Židanik Mara, Štuhec Jakob, Ferencak Asta, Strmšek Vekoslav, Ferluga Franc, Fonda Anica, Skalič Zeljko, Gorup Alfonz, Janež Mercedes, Logar Valentina, Kramberger Bogdan, Stupan Milica, Pertl Marica, Schwarz Ana, Knapič Iv., Vrabl Ant., Bratkovič Ant., Rom Vikt. in Šturbel Miroslav. Dodatni izpit je napravila Lang Hilda. Ponavljalni izpit je dobilo 14 kandidatov in kandidatkinj. Reprobirana je bila 1 eksternistinja. Odstopili so med izpitom 3 eksternisti.

m Sprevoz sokolskega naraščaja se pomika danes v nedeljo točno ob 15. uri od Magdalenske šole in Ruške ceste čez most skozi mesto v »Ljudski vrt«, kjer prične zopet točno ob 16. uri telovadba. Na čelu teh večstoglavih Sokoličev bo igrala godba, za njo bo vihral naraščajev prapor in Studenski obrtni naraščaj, potem višji srednji in nižji dijaški naraščaj, ženski naraščaj, moška in ženska deca. Upamo torej, da si bo ves Maribor ogledal to pestro, mlado armado, ko bodo odmevali njeni krepki koraki skozi mariborske ulice. In potem se znajdemo vsi na »Ljudskem vrtu«, kjer bomo ob zvokih godbe občudovali fino in precizno gibanje mladih teles. Na svidenje mladino-ljubi!

m Trgovski gremij opozarja vse svoje članstvo, da poteče trgovska pogodba med Jugoslavijo in republiko Avstrijo dne 30. t. m. Ako se ta pogodba, po kateri se uvaža blago po minimalni carinski tarifi, do tega časa ne bo podaljšala, stopi za blago avstrijskega izvora v veljavo mnogo višja maksimalna carinska tarifa. Trgovsko-obrtna zbornica je sicer že pred meseci storila pri vladi glede pravočasne rešitve te zadeve primerne korake, izključeno pa ni, da se stvar zavleče, kar naj služi vsem uvoznikom v vednost.

m Klub jugoslov. rez. častnikov v Mariboru vabi odbornike na odborovo sejo, ki se vrši v torek dne 27. t. m. ob 18. uri v Narodnem domu. Polnoštevilne udeležbe prosí predsednik.

m Glasbena Matica Maribor. V torek dne 27. junija t. l. točno ob 8. uri se vrši v društvenih prostorih pevska vaja moškega zbora. Ker gre za prireditve koncerta v Rogški Slatini, je ta pevska vaja obvezna za vsakega pevec. Pevski odbor.

m Trgovci in drugi podjetniki, ki bi želeli dati po prvovrstnem strokovnjaku revidirati, urediti svoje knjige ali vpeljati novo knjigovodstvo, izdelati bilance itd., naj se obrnejo na trgovski gremij po informacije. Obenem se opozarja vse trgovstvo, da naznanja gremiju vsako izpraznjeno mesto pomočnikov in uradnikov, da se zamore služboiskajočim iti na roko.

m Glasbena Matica v Mariboru nam piše: Za 22. t. m. ob 5. uri popoldne napovedana glavna produkcija gojencev Maticе se vsled nevihte in nastale teme, ter ukinitvenja električnega toka ni mogla dovršiti. Proizvajali sta se le dve točki, kateri je občinstvo navdušeno sprejelo. Produkcija se zopet vrši oziroma ponavlja v ponedeljek ob pol 6. uri popoldne v Götzovi dvorani. Nabavljene vstopnice ostanejo veljavne za produkcijo v ponedeljek. Onemu cenj. občinstvu, katero je nameravalo produkcijo posetiti, pa je vsled nevihte izostalo ali bilo drugače zadržano, se bodo vstopnice prodajale v ponedeljek od pol 5. ure naprej pri blagajni.

m Občni zbor moške in ženske podružnice se vrši v ponedeljek, 26. junija 1922 ob 8. uri zvečer v Narodnem domu. Odbor pričakuje polnoštevilne udeležbe radi nujne potrebe, da se društveno delo poživí vočileg nevzdržnim šolskim razmeram naših zaslužjenih bratov.

m Za Otroško bolnico kraljice Marije so nadalje darovali: Šola Vel. Nedelja 582 K; Šola Ormož 320 K. Obč. urad Studenci 500 K, A. Križnič vdru-gič 4.000 K; Šola Cesarjevi 418 K. Obč. urad Tineko 50 K, Matija Obrn, lesna trgovina Maribor 4.000 K; Tovarna Henrik Kieffer Sv. Lovrenc 5.000 K; Dr. Lajnsič Maribor 200 K; Šola Cir-

kveci 140 K; Šola Sp. Poljskava 541 K 60 h; Karol Pertinač Celje 400 K, Re-zika Svare Maribor 80 K.

m Mariborsko slov. žensko društvo se tem potom najpristraneje zahvaljuje vsem šolskim vodstvom in vsemu cenjenemu učitelstvu meščanskih in ljudskih šol za ves trud in prizadevanje, ki so ga imeli z vprizoritvijo krasno uspelega »Mladinskega koncerta« v prid Otroške bolnice kraljice Marije. Vsakemu posameznemu, ki je s svojim delom doprinesel k tako lepemu uspehu bodi izrečena prisrčna zahvala. Mi vemo ceniti delo, ki ga je naše vrlo učitelstvo posvetilo tej prireditvi. Zahvaljujemo se pa tudi naši dragi mladini, ki nas je s svojim izbornim nastopom presenetila. Vam vsem, ki ste nas v našem delu tako krasno podprli, prisrčna hvala! Odbor Marib. slov. ženskega društva:

m O povednem možu v Dravi še ni bilo nikoli ničesar slišati. Vsekakor čudno! Še Ljubljana ima vsakega povednega moža, katerega je ovekovečil Prešern v svoji baladi. Pa da bi ga ne imela Drava, ki je neprimerno večja od Ljubljane! To je skoraj neverjetno. Zato je res popolnoma mogoče, kakor nam je zatrjeval dobri znanec, da je te dni naletel v studenskem gozdu na nenavadno bitje, ki je prikobacalo iz Drave in iskalo posebnega prostora v gozdu. Naš znanec je bil toliko pogumen, da ni zbežal, čeprav so se mu močno tresle hlače, ampak je ogovoril to nenavadno prikazen. Iz pogovora je izvedel, da je to res pravi pravcati povodni mož, ki se namerava te dni oženiti in prirediti svojim prijateljem in prijateljicam posebno svečano rajanje. Že dolgo išče pripravnega prostora. Najbolj mu še ugaja studenski log ali gozdiček za ta namen. Te dni bomo morda kaj več čuli o tej čudni svatbi.

m Dež nam je dobrodošel, kadar udušljivi soparici požiramo prah in zeva izsušena zemlja. Bojimo se ga pa če se odpravljamo na daljšo pot, na zlet ali celo na veselico. Tudi naša Sokolska deca bo danes s strahom gledala proti nebu. Odkorakala bo pa vseeno proti Ljudskemu vrtu, četudi bo nebo zavlečeno. Apeliramo torej na vse fih-strske duše in nežne dušice, naj bodo v tem slučaju tudi vsaj toliko korajžne kot naša deca, ne pomagajte s svojo trdosrčnostjo še Vi dežju in oblakom braniti veselja tem nežnim mladim sr-cem. Pridite vsi, ob vsakem vremenu, potem sploh ne bomo videli grdih oblakov, če se bodo še tako trudili zakriti nam — sonce, ki bo plalo v dušah!

m Harikiri pred sodiščem. Znamt Filip Čep, 30-letni izdelovatelj dežni-kov na Pobrežju, ki je v pijanosti raz-paral svoji prijeznici trebuh, se je več-raj zagovarjal pred tukajšnjim okrož-nim sodiščem. Prisodili so mu 16 mese-cev težke ječe.

m Tako se obrt ne povspešuje! Knji-govez Ivan Kompan je nesel dne 23. t. m. pri njem naročene knjige v to-varno »Union«, da jih tam odda. Na brodu v Melju sta ga brez povoda pri-jela dva finančna stražnika in ga kljub legitimiranju spremljala kot kakega tihotapca do tovarne in ga še le nato izpustila. Če bodo obrtniki pri vsakem njegovem koraku spremljali in nadzor-vali financarji, bo obrtništvo kmalu — izginilo.

m Kalenje nočnega miru v Vetrin-ski ulici presega v zadnjem času že vse meje. Do zgodnjih jutranjih ur se zib-ljejo pijane postavbe iz tukajšnjih loka-lov, tako iz gostiln in kavarn, — kjer se v zadnjih sobah baje popiva čez po-ljejsko uro — in s svojim divjaškim kričanjem in razgrajanjem bude pre-bivalce iz spanja. Minulo noč ni bilo niti četrte ure miru. Stanovalci Ve-trinjske ulice prosijo za takojšnjo od-pomoč sicer morajo poseči po samo-obrani.

m Požar. V zadnjem času so požari vsled strele v mariborski okolici skoraj na dnevnem redu. Pri včerajšnji nevihti je udarila strela v stanovanjsko hišo posestnika Šlambergerja na Pobrež-ju, omamila 5-letnega otroka in zane-tila požar. Vsled takojšnjega nastopa gasilnega društva se ogenj ni razširil in je bil kmalu ugašen. Zgorelo je samo par tramov pri strehi.

m Velika razprodaja blaga radi pre-delave trgovine se prične te dni v trgo-vini Letonja na Aleksandrovi cesti, na kar opozarjamo naše čitatelja

m Skušnje krojaških pomočnikov in pomočnic. Pri zadnji krojačev in sorodnih obrtov v Mariboru se bodo vršile v mesecu juliju 1922. skušnje vajencev in vajenk ter pomočnikov in pomočnic. V poštev prihajajoči, ki se hočejo teh skušenj vdeležiti, naj predložijo tozadevne prijave do 1. julija 1922. združnemu načelnstvu.

m Samomor. Iz Ruš smo prejeli ob sklepu lista vest, da se je danes jutraj tamkaj ustrelil Mariborčanom dobro znani Anton Šarh. O vzroku in o podrobnostih nam ni znanega še ničesar.

m Kavarna v mestnem parku. Danes, dne 25. junija jutranji koncert od 10. do 12. ure.

m Bufet Mestnega kina se odda v najem najvišjemu ponudniku. Prošnje je vložiti pri mestnem magistratu do 30. junija 1922, ker se na kasneje vložene prošnje ne bo oziralo.

m Kavarna »Promenada« v Tomšičevi ulici. Dnevno koncert. Začetek ob 20. uri.

m Velika Kavarna. Najmodernejša kavarna v Sloveniji. Na razpolago tu in inozemski listi. Eleganten Bar. — Dnevno koncerti.

Kupite srečke državne loterije pri blagajni glavne pošte!

Narodno gledališče.

Repertoar:

Sobota, 24. junija: »Car in tesar«. Premijera, izv.
Nedelja, 25. junija: Mladinski koncert.
Ponedeljek, 26. junija: »Car in tesar«. Izv.
Torek, 27. junija: ob 17½. Snegulčica (Sola v Studencih). Izv.
Sreda, 28. junija: »Prodana nevesta«. V proslavo Vidovega dne. Izv. in zadnjič v sezoni.
Četrtek, 29. junija: »Car in tesar«. Izv. in zadnja predstava v tej sezoni.

Proslava Vidovega dne v Narodnem gledališču. V sredo, 28. junija 1922, se uprizori zadnjič v tej sezoni »Prodana nevesta« v proslavo Vidovega dne.

Premijera »Car in tesar«. Ponovno opozarjamo na današnjo predstavo »Car in tesar« za katero je zelo veliko zanimanje. Poleg drugega je v tej operi jako zanimiv nacionalni ples v cokoljah.

Zaključek sezone v Narodnem gledališču. Gledališka sezona 1921-22. se neprekidno zaključuje z opero »Car in tesar« v četrtek 29. junija 1922. Priporočamo, da se v prihodnosti ta opera samo trikrat v tej sezoni in sicer vedno izv. ab.

Kultura in umetnost

z Glasbena Matica v Mariboru poročajo: Dne 21. in 22. t. m. so se vršili javni nastopi naših gojencev. Smoter teh produkcij je, da glasbena šola javnosti posvedoči način in napredek šole, da polaga občinstvu javno svoj račun o celotnem delovanju, da javne korporacije in dobrotniki, ustanovniki in podporniki ter člani preizkusijo, kako so se podpora in ustanove uporabile za izobraževalni namen šole. Obisk teh produkcij s strani gorenjih činiteljev je bil tako pičel, da bi moral opazovalec, ki ne pozna razmer, utis dobiti, da ni nikakega zanimanja med našim občinstvom ne za Matico, ne za njeno šolo, ne za gojence ne za učiteljstvo, da nosi to občinstvo nasproti tej za vse lepo vneti v mladini tam, kjer bi moralo biti srce, kamen. Vstopnina 1 do 5 din. je bila tako malenkostna, čas tako primerno izbran (ob 5. uri pop.), da njma občinstvo nobenega opravičila za to vse obsodbe vredno brezbriznost. Kako sijajni so bili prejšnji nastopi gojencev nemške filharmonije h katerim je prišel ves nemški Maribor, vsi profesorji

z dijaki, uradništvo s svojimi predstojniki občinski svet z županom na čelu itd. itd. in kako žalostna slika se nam je te dni podala, malo da ne, niti enega teh slojev nismo videli pri teh prireditvah. Toda vkljub tej žalostni izkušnji ne obupavamo. Javna produkcija gojencev se ponovi dne 25. t. m. popoldne ob ½6. uri v Götzovi dvorani. Ako bi tudi to pot občinstvo tako malo smisla pokazalo za to prireditev, bo iz te malomarnosti odbor svoje posledice izvajal.

x Naše gledališče. O našem gledališču zadnji čas ni slišati v javnosti nobenega nerganja in pritožbe; — tako se je izrazil dopisnik »Jugoslavije« z dne 18. t. m. — in prav je bilo tako — dodamo mi. — Naš zavod je začetkom tekoče sezone prestal težko in mučno afero, katere je odtujila gledališču mnogo dobrih prijateljev; sedaj se po končanem boju trudi da zabriše sledove razdiralnih borb in je na potu moralne sanacije. Toda ne — marsikdo je med nami, ki mu to ni po volji. Na koncu sezone smo in kronična bolezen se zopet pojavlja; nekateri krogi hočejo zopet gledališko afero, da bo med raznimi drugimi aferami begala javnost. Naša dolžnost je, da to preprečimo. Nezadovoljstev je v našem ansamblu precej, kakor po vseh gled. ansamblih in vzrok temu je naša prirojena domišljija, da se čutimo vsi zapostavljeni in omalovaževani, kar nam seveda še ne dane pravice zastrupljati javnost z osebnim mnenjem v svojih notranjih sporih in neprilik. Dopisnik pravi da je vse napravljeno po »mladinski metodi«, ki drži le malo časa skupaj. To pove učeni mož šele sedaj, ko je ravno ta »mladinska metoda« odpravljena in je usmerjena trnjeva pot našega gled. na trezni in solidni podlagi, česar do prihoda sedanjega upravitelja g. dr. Brenčiča nismo opazili, kar mora biti inspiratorjem omenjenega dopisnika najbolj znano. Nedolžna je trditve dopisnika, da izvirajo njegove informacije od popolnoma nepristranskih ljudi. Prepričani smo da prihajajo iste iz naše srede in to s posebno tendenco in osebno stjo. Dopis v »Jugoslaviji« je že drugi pojav (v javnosti) novega gibanja, katerega odločno obojamo. Zalbog da se duše tega gibanja skrivajo za nedolžnim dopisnikom, katerega ne zadene nobena krivda. Inspiratorjem tega pa pokažemo pot k dvem instancam, kjer bodo lahko odkrito nastopili za svoje pravice: prva je pisarna upravitelja g. dr. Brenčiča, katerega ni nikomur zaklenjena in v katerega sam dopisnik polaga toliko zaupanja, druga pa naše udruženje in predstojeca skupščina istega v Beogradu dne 3. julija t. l. Konstatiramo tudi da je bilo do pred kratkim pri našem zavodu nekaj protežirancev, kateri so sokrivi na neuspehu letošnje sezone, toda z novim upraviteljem je zapihl nov veter in od tod toliko nezadovoljstva. Res je da zapusti nekoliko članov nar. gledališče. Da gre, ima gotovo vsak svoje vzroke in to osebne in posebne, za kar ne moremo biti odgovorni ne mi, ne uprava. Javnost naj bo prepričana, da ni uprava spodila nobenega člana in je še danes vsakemu dano, da odpiše pogodbo. Kdor hoče delati, kdor je zmožen, komur je na srcu napredek gledališča, kdor čuti umetniško in pošteno, kar mora biti vademecum vsakemu »umetniku«, za tega je dosti prostora med nami. S svojim delom in značajem naj dokaže krivico, ki se mu godi in prepričan naj bo, da bo našel forum, kjer ga bodo uslišali in zmaga la bo njegova ideja. Prosimo cenj. častopisje, kateremu je na tem ležeče, da naše skromno gled. uspeva in procvita, da se v bodoče ogiba raznih dopisov in s tem pomaga dvigniti naš ugled in ugled našega zavoda. Toliko javnosti v pojasnilo! R. M.—lič.

Sport.

: Old boys ISSK »Maribor« ima v ponedeljek 26. t. m. ob 18 uri redni tre-

ning. Točna udeležba vseh gg. članov nujno potrebna, ker igra ta skupina 2. t. m. že v Varaždinu.

: POLNP. Tekmo Atletiksportklub (Celje): Rapid I. (17. uri) vodi g. Osebič, predtekmo rezerv, ki se prične ob 15. uri, vodi g. Nemec.

: Naraščaja »Maribor« (prvi in drugi) tekmuje v nedeljo 25. t. m. od 9. do 12. ure z naraščajima S. V. »Rapid«. Igra se na prostoru »Rapida«. Vstopnina prosta.

: ISSK »Maribor« igra 25. t. m. v Čakovcu.

: Sportni meeting na Bledu se definitivno določi na 2. julija t. l. Vse objavljene tekme se vrše, razven tega se bo priredil tudi tenis turnir, ki igra dva dni preje ter ima na dan 2. julija zaključeno igro. Skušalo se bo doseči za udeležence polovično vožnjo ter v slučaju potrebe tudi posebni vlak na Bled in nazaj. Sportni meeting bo nudil vsem udeležencem izredno pestro sliko ter bo nedvomno najzanimivejša prireditev v letošnji sezoni na Bledu.

: Malostransky SK Praha na Bledu. Pri sportnem meetingu se bo igrala nogometna tekma med prvorazrednim čehoslovanskim Malostranskim klubom iz Prage in ljubljansko Ilirijo. Publiko se bo nudil tedaj prvovrstni sport, ki bo gotovo vsakega zadovoljil tem bolj, ker je v soboto tekma v Ljubljani, v nedeljo pa revanšna na Bledu.

Porotno sodišče.

Maribor, 22. junija 1922.

Umor v Cvetlični ulici.

Danes sta se zagovarjala pred poroto 35letni Anton Rozman iz Jurovo pri Ptuj, zidar in njegova pomočnica, 45letna Alojzija Rozman iz Radenc, okraj Ljutomer, delavka v Mariboru, oba predkaznovana. Osumljena sta, da sta dne 21. februarja t. l. izvršila umor v Cvetlični ulici, ki je povzročil v Mariboru mnogo razburjenja, ker se je izvršil pri belem dnevu v sredini mesta.

Ko je dne 21. februarja prišel finančni svetnik dr. Ljudevit Brence krog četrt na 8. uro zvečer v svoje stanovanje v Cvetlični ulici št. 21 (II. nadst.), je opazil, da zunanja vrata niso bila zaklenjena z varnostno ključavnico, kakor je bilo to običajno; v predsobi pa je zapazil, da mu manjka modra suknja, ki jo je pustil zjutraj na obešalniki. Uverjen, da se je moralo v njegovem stanovanju zgoditi nekaj nenavadnega, zlasti še, ker so bila tudi vrata v spalnico zaklenjena, kar se sicer ni nikoli zgodilo, je poklical nemudoma stražo in s pomočjo ključavničarja so odprli duri v spalnico. Tu se jim je nudil strašen prizor. V sobi je bilo vse razmetano, obleka, perilo, otroške igrače so ležale v neredu po tleh, omara in kredenca vlomljeni in pokrovi od potne košare razrezani. V postelji na nepokriti žimnici pa je ležala 70 letna strežnica Apolonija Šilak umorjena. Bila je zadrgnjena v posteljno rjuho, s katero je imeša ovito tudi glavo, čez rjuho pa je bila še povezana z rdečo ruto. Zgornji gumbi bluze so bili odpeti, kar znači, da je storilec iskal tam denarja. Rjuha je bila krvava. Takoj odredjena komisija je ugotovila, da je zadobila Šilakova na levo stran čela udarec s kakim topim predmetom, najbrž s pestjo, ki je morebiti nosila prstan. S tem udarcem je bila raztrgana zgornja trepalnica, od koder je kapala kri na rjuho. Krvavela pa je tudi iz nosa. Umrla je vsled notranjega zadušanja, povzročenega z zadrgnjenjem z zgornj omenjeno rjuho. Denarja pri umorjeni niso našli nobenega, dasiravno je dobila istega dne od Pije Košinove, kjer je tudi stregla, 40 K, da kupi mleko; posedovala pa je tudi nekaj lastnega denarja, ker je meseca januarja dobila večji dolarski bankovec in denarja tudi v njenem stanovanju ni bilo najti.

Dr. Brencet je bilo razentega ukra-

obleka, čevlji, potna košara itd. v skupni vrednosti 11.000 K. V umivalniku so se našli moški in ženski lasi, iz česar se je dalo sklepati, da sta izvršila umor moški in ženska.

Osumljena Alojzija Rozmanova, ki je bila do 3. januarja t. l. strežnica pri dr. Brencet, je razmere v stanovanju dobro poznala. Stanovala je pri Ani Steinbachovi, kjer se je seznanila z Antonom Rozmanom, ki je prišel naravnost iz kaznišnice. Kmalu sta postala prijatelja in skupaj »vozila«. Naenkrat pa je Rozman sklenil zapustiti Maribor. Navidezno se je skregal z Rozmanovo in izginil. Dne 13. januarja je šel Rozman iskati na Brencetovo stanovanje Rozmanovo, čeravno je vedel, da je ni več tam. Odhod Rozmana iz Maribora je bil med obema nedvomno že dogovorjen, ker se Rozmanova ni nič čudila, da ga ni več bilo v stanovanju. Rozman je odšel v Ljubljano, kjer je dne 18. januarja nastopil službo pri Slovenski stavbeni družbi, stanova pa je pri Neži Lebasovi.

Pred dnevom umora je videla Rozmana Štefanija Kraker v Mariboru in ga je hotela dati tudi aretirati, ker ji je bil dolžan, toda izmuznil se je še pravočasno. Svojemu poljru je Rozman izjavil, da gre po obleko na Stajersko in je res izostal od 18. do 27. februarja.

Dne 21. februarja med 9. in 11. uro je zapazilo več strank v hiši, kjer se je izvršil umor, neznanega moža in neko žensko, vendar pa se niso dalje brigale za to. Po opisani obleki se da sklepati, da sta to bila osumljenca. Marija Šilčeva je slišala v Brencetovem stanovanju nenavaden ropot.

Kako so se posameznosti pri umoru izvršile, se ne da natančno določiti, ker obdolženca tajita, priča za dejanje pa ni, ker je Šilakova mrtva.

Po izvršenem činu se je obdolženi Rozman nemudoma odpeljal v Ljubljano. Po izpovedbi Lebasove je prinesel seboj težko potno košaro, katero pa je dal pozneje shraniti nekemu Kovachu. V košari, ki jo je ljubljanska policija zaplenila, so se našle stvari, ki so izginile iz dr. Brencetovega stanovanja. Rozman trdovratno taji in pravi, da je košaro z vsebino vred kupil od nekega neznanca za 850 K.

Oba tajita vsako udeležbo na umoru. Porotniki so vprašanje na roparski umor potrdili, vsled česar sta oba obsojena na smrt na vešalili.

Partija št. 60.

Mojsterski turnir Pištany XVIII. kolo 27. aprila 1922.

Igra damskega kmeta.

Beli: Reti. Crni: Johner.

1. d2—d4	Sg8—f6
2. c2—c4	e7—e6
3. Lb1—c3	c7—c5
4. d4—d5!	e6—e5
5. e2—e4	d7—d6
6. Lf1—d3	g7—g6
7. h2—h3	Lf8—g7
8. Lc1—e3	0—0
9. Sg1—e2	Sf6—e8
10. g2—g4	f7—f5
11. g4xf5	g6xf5
12. e4xf5	e5—e4
13. Sc3xe4!	Lc8xf5
14. Se2—g3	Lf5—g6
15. Dd1—d2	Sb8—d7
16. Se4—g5	Dd8—f6
17. Ld3xg6	Df6xg6
18. Sg5—e6	Sd7—e5
19. Se6xf8	Kg8xf8
20. Dd2—e2	Se5—d3+
21. Ke1—f1	Sd3xb2
22. De2—f3	Kf8—g8
23. Sg3—f5	Kg8—h8
24. Th1—g1	Dg6—f7
25. Le3—h6	Lg7—e5
26. Ta1—e1	Sb2xc4
27. Te1—e4	b7—b5

Neraztrgljivi kavčuk-
petniki za čevlje

28. Te4—g4! Se8—c7
29. Lh6—c1! Crni se uda.

Partija št. 61.

Iz istega turnirja. VIII. kolo 15. aprila 1922.

Igra damskega kmeta.

Beli: Grünfeld.	Crni: Reti.
1. d2—d4	Sg8—f6
2. Sg1—f3	d7—d6
3. c2—c4	Lc8—f5
4. Sb1—c3	h7—h6
5. g2—g3	c7—c6
6. Lf1—g2	Dd8—c8
7. h2—h3	Sb8—d7
8. Sf3—d2?	e7—e5
9. d4—d5	Lf8—e7
10. e2—e4	Lf5—h7
11. Dd1—e2	0—0
12. Sd2—f1?	c6—d5
13. c4—d5	Sd7—c5
14. g3—g4	b7—b5
15. Sf1—g3	b5—b4
16. Sc3—d1	Sf6—d5!
17. e4—d5	Sc5—d3+
18. Ke1—d2	Sd3—f4
19. De2—f3	Dc8—c2+
20. Kd2—e1	Sd3—c1
21. Sg3—f5	Le7—g5
22. Ta1—c1	Lg5—c1
23. Sd1—e3	Lc1—e3
24. f2—e3	Lh7—f5
25. g4—f5	Dc2—b2
Beli se uda.	

Novi Sad. Novosadski savezni turnir je definitivno odložen na prihodnje leto; za letos ostane v vsprejdu projekt turnirja v Rogški Slatini.

Zagreški šah. klub je 30. maja imel občni zbor, pri čemer se je konstituiral sledeči odbor: predsednik dr.

Hoffer, podpredsednik dr. Friedfeld, 1. tajnik Peyer, 2. tajnik Kalabar, blagajnik Müller; knjižničar: Agapjev; voditelj turnirja: Bondy; odbornika: Mahin, Milčič; nadzorni odbor: Perška, Radović, Spoljar.

Jugoslov. dvo- in tropotezni problemski turnir je razpisan od saveznega odbora.

Jugoslov. korespondenčni turnir. Tajništvo saveza pripravlja pravila za priredbo korespondenčnega turnirja med jugoslov. klubi.

Iz šah. sveta. Na pobudo šah. kluba v Saragossi (Spanija) se je meseca maja v „Mannheimer Schachklub“ igral mali analitični turnir treh mojstrov, pri čemer je bila predpisana nova poteza 1. c2—c3, takozvana Saragossa — otvoritev. Rezultat: Dr. Tarrasch 3½ (nagrada 6000 mk), Leonhardt 1½ (5000), Mises 1 (4000). — „Ujpesti Sakk kör“ v Budimpešti priredi od 10. do 25. junija v zvezi z letošnjim kongresom ogerske šah. zveze Julius Breyer — memorial — mojsterski turnir ter glavni in stranski turnir. Mojsterskega turnirja se bodo morda udeležili tudi: Grünfeld, Reti, Šamisch, Spielmann, Seleznev in Wolf.

Objave.

Š Javna produkcijska učencev prof. Frischa se vrši dne 1. julija v mali Götzovi dvorani. Predprodaja vstopnic po 5, 4 in 3 Din. pri Höferju, Šolska ulica.

—Biro dela državne komisije za pomoč Rusom, Ljubljana, hotel »Soča« 14 sporoča delodajalcem, da lahko preskrbi vsake vrste specialiste, vodilne in navadne uslužbenice, pisarniške moči z znanjem francoskega, nemškega in angleškega jezika.

Krvnik.

Spisal: Molislav Rudež.

Dalje

III.

Solnce je vzhajalo. Nemirno je lučalo svoje poglede na oživljeno zemljo. Plazilo se je vidno izza obzorja in zdelo se je, da si pomaga pri dviganju z močnimi, orjaškimi rokami, oprijemajoč se konice daljnih gorovij. Zarko so trepetali v morskem ogledalu, ribice so se blesketale v njegovem svitu, dolga konica njegove svetle sence se je cepila v neenakomernih preledkih na mirni morski površini. Ob obali je življenje že migetalo, v redkih grmovjih je že čvčkalo, pod nebesnim svodom žvrgolelo. Solnce si je že popolnoma opomoglo in zdi se, da od sunka, ki si ga je zadalo z orjaško močjo, ko se je

ločilo od zemlje, vztraja v svoji hitrosti po vsakdanjem loku. Kakor ogenj je odsevalo solnce v šipah ribiških koč. Zdelo se je, da v kočah gori, strašno plameneč skozi liniška okna. A solnce je samo vdiral skozi šipe in budilo zaspance.

Tudi v mirni Milkovi koči sta že vstala. Milko se je opravljal, se lišpal in lepotečil z nekako nestrpnostjo. Skrbno se je počesal, si snažil obleko in obul lepe svetlikače se škornje. Z mrzlično naglico je bil opravljen in pripravljen. Vstopi njegova sključena mamka.

— Torej greš?

(Dalje prihodnjič.)

Glavni urednik: Radivoj Rešar.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozim

Mala oznanila.

Iščem mesto potnika oziroma knjigovodje. Nastop službe takoj. Cenjene ponudbe pod „Vestnost in zanesljivost“ na upravo lista. 1010 2—2

Dve gospodični želita brez plačila mesto k otrokom ali za spremljevalko na letovišče. Ponudbe pod „Marljivost — vestnost“ na upravo „Tabora“. 1020.

Postrežnica proti dobremu plačilu se takoj sprejme. Vprašati Magdalenska ulica št. 28, priliježe. 991

Katera narodna boljše družina sprejme na hrano in stanovanje za 1922/23 dva dijaka (brata)? Ponudbe na upravo lista.

Dobro mleko za otroke se dobi vsak dan v mlekarni Ivana Golob, Slovenska ulica št. 16. 1022

Manjšo hišo z nekoliko zemlje se kupi. Ponudbe z navedbo cene na Fr. Pipan, Sv. Lenart v Slov. gor. 62. 1006 2—1

Brivnica „Union“, Glavni trg se priporoča. 1024

Pohištvo! Spalne sobe iz mehkega in trdega lesa, kakor tudi kuhinjske opreme, pisalne mize po znižanih cenah. Tovarna pohištva Koroška cesta št. 48 in 53. 984 6—3

Prodajna hiša z gostilno in lepim vrtom na prometnem kraju v Mariboru. Natančnejša pojasnila daje uprava našega lista. 988 3—3

Lepo stanovanje v sredini mesta, obstoječe iz 4 sob, kuhinje in pritlikin se iz družinskih ozirov zamenja z zračnim stanovanjem z dvema sobama, kuhinjo in sobo za služkinjo v sredini mesta ali bližini parka. Prijave le opravičenim strankam z rodbino na upravo lista pod „Nuino 22“. 1018

Brivnica Frana Novaka na Aleksandrovi cesti št. 22 se priporoča. 3

Jetika! Strokovni zdravnik za pljučne bolezni dr. Pečnik ordinira s izjemo torka in petka v St. Jurju ob j. z. Kupujte tudi njegove tri knjige. Navodila, kako do zdravja priti, ozdraviti. 483

Soba iščeta dva mlada, solidna gospoda, če mogoče električno razsvetljavo in meblirano z dvema posteljama. Po možnosti v Gosposki, Slovenski ulici ali v bližini. Cenjene ponudbe na anonimni zavod Ivo Sušnik, Slovenska ulica 15. 1027

Lepa soba se odda v bližini kolodvora. Meliški hrib št. 2. 1019

Proda se: Kompletna spalna soba iz trdega lesa, 2200 D; umivalnik 80 D; železna postelja z madraci 350 D in drugo. Vpraša se: Rotovski trg 8, I. nadst., levo. 1011

Prodaj 30 okroglih miz za gostilno, valjar za perilo (Rollmaschine), kredenco in druge razne stvari. Vicel, Glavni trg št. 5. 1009 3—2

Par dobrih konjev za vsako vožnjo se proda. Franje Rajh, Bistrica-Limbuš. 998 2—1

Prazne zaboje, v zelo dobrih stanju, po izredno nizki ceni prodaja Tobačna glavna zaloga v Mariboru. 625 10—1

Velika zaloga pohištva!

Če se hočeš poročiti in pohištvo si kupiti, le Zelenkino pojdi v Šolsko ulico pogledaj! Tamkaj spalnice nimate, od najboljših kvalitete tam so klubske garniture znane preko Drave, Mure, tamkaj so jedilne sobe, tam preproge in podobne in še vse, kar kdo želi, 1804 pri Zelenku se dobi.

Ernest Zelenka
tapetar in sodno zapri-
seženi strokovnjak
Maribor, Šolska u. 5

Dva učenca

z dobro šolsko naobrazbo za konfekcijsko stroko išče 1015

Jugoslov. Lloyd, Maribor

Predstaviti v ponedeljek med 17. in 18. uro.

Knjigoveški mojster

se takoj sprejme. Reflektira se samo na prvovrstno in samostojno moč, ki je že bila v enakih službah.

Mariborska tiskarna d. d.

Jurčičeva ulica 4.

Za vsakogar ugodno! Za mesto in deželo! Radi prodaje svoje trgovine sem sklenil

da vso svojo zalogo blaga popolnoma razprodam, in če treba, prodam eventuelne ostanke na javni dražbi

po sramotno nizki ceni.

Vsi, ki rabijo za svojo družino in gospodinjstvo dobro in trpežno blago, naj pridejo takoj, ker se jim tako ugodna prilika ne bo nudila nikdar več.

1017 Za obilni obisk se priporoča

J. Letonja, Maribor

Aleksandrova cesta 23.

Ugodno za sejmarje! Ugodno za preprodajalce!

POZOR! Dalmatinsko vino in refoško!

Javljam slavnemu občinstvu, da sem si preskrbel večjo množino

1026

prvovrstnega dalmatinskega vina in medicinalnega refoška

iz dalmatinske kleti trdke CARIĆ & MATKOVIĆ, Vetrinjska ulica 9, katero točim v moji gostilni „Pri črnem Juriju“, Vetrinjska ulica 3, po K 26— liter in medicinalni refoško iz suhega grozdja. Domača pristna vina tudi na razpolago.

Za obilen obisk se priporoča

ALOJZIJA VELEBIL.

Zaloga čevljev Dragotin Roglič, Koroška cesta 19, Maribor

1. lastnega izdelka

komisijska zaloga pri Betki Lešnik, Gosposka ulica 14.

**Zahtevalte
povsod - -**

CHARTREUSE

Ivke M. Druškovič in drug družba z o. z.

Maribor, Koroška cesta št. 39. - - - 948

Knjigovodja

samostojen delavec, dober korespondent, zmožen slovenskega in nemškega jezika, se išče za večjo grajščino na Dolenjskem. Ponudbe z navedbo plače pod „št. 1014“ na upravo lista. 1014

Manufakturna veletrgovina v Mariboru
išče dva dobra v tej stroki izurjena

prodajalca

katera poznata tudi trgovce okraja Maribor. Dopisi z event. referencami na trgovino z papirjem Karl Scheidbach, Maribor, Gosposka ulica 28. 1007

Jabolčnik

v sodih (najmanj en polovnjak) prodaja Vinarska in sadjarska šola v Mariboru.

Počenši s prihodnje jesenjo prodaja kvalitetnih vin v steklenicah (najmanj 50 steklenic). 1016

Otoman ali divan in pisalno mizo, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v upravi.

Leseno pohištvo
Železno pohištvo
Tapetn. pohištvo
Pisarn. pohištvo
Posteljna oprava
Preproge
Zavesa
Blago za pohištvo
Posteljno perje

izvanredno nizke cene
v zalogi pohištva

Karol Preis

Maribor
Gospodsk. ulica št. 20
Prebenaova b. 11a.

Svobodni ogled!
Geniki brezplačnost

Letoviščarji, pozor!

„Univerzal“, prometna pisarna za nepremičnine ima v neposredni bližini mesta na prodaj dve lepi vinnogradni posestvi s stanovanjem. Podrobna pojasnila v pisarni „Univerzal“, Aleksandrova cesta. 1021

Prostor

pripraven za trgovino z drvmi in premogom se išče. Ponudbe pod „Pripraven“ na upravo. 1025

Zamenjam stanovanje v Celju, obstoječe iz treh velikih, svetlih sob v pritličju, kuhinje in pritliklin, za stanovanje s 4-5, četudi manjšimi sobami v Mariboru, če mogoče v bližini parka, event. s kosčkom vrta. — Naslov pove uprava „Tabora“.

Jos. Martinc

Maribor
Galanterijska veletrgovina

Ne pozabi naročnino!

**PRVA JUGOSLOVANSKA TOVARNA ZA
GUMBE IN KOVINSKE PREDMETE**
D. Z. O. Z. SLOVENSKA BISTRICA

Proizvodi: gumbi iz ročevine in umetnega roga, (znamka „Galalith“), ustniki za smodke, svadilce, pipe in čibuke, gumbi iz biserovine (Perlmutter) za perilo. Držaji za palice in dečnike iz naravnega roga. Telefon št. 5. Bančni konto: Obrtna banka, Ljubljana. Poštni ček. računa št. 7125. 502

Podpirajte slovenske tvrdke!

„Varnost“

pred vlomom Vam
nudi edinole svetovno patentirani
alarmni aparat

„DURRO“

Enostaven, sigurno delujoč in za vse svrhe
vporaben, tako za vežna vrata, vrata v stanovanja, okna, roloje, hleve, kleti, podstrešna
vrata itd, itd.

Glavno zastopstvo:

Ferdo Babič. ključavničarski mojster, Maribor, Kopališka ulica št. 19.

Trboveljska premogokopna družba.

POZIV

k subskripciji novih delnic.

Glasom sklepa 49. rednega občnega zbora delničarjev Trboveljske premogokopne družbe, ki se je vršil na Dunaju dne 9. maja 1922., se povzra delniška glavica

od K 48.000.000* — na K 100.000.000* —

z izdajo

260.000 komadov novih delnic po K 200* — nom.

Posestnikom sedaj v prometu nahajajočih se delnic se daje pravica opcije, in sicer

za 3 (tri) stare delnice na 1 (eno) novo.

katera participira na poslovnem dobičku družbe od 1. januarja 1922 dalje, in sicer pod sledečimi pogoji: 1012

1. Za manj kakor tri stare delnice se ne daje nikake pravice opcije.
2. Pravica opcije se ima prijaviti v času od 11. junija 1922 do vštete 3. julija 1922 za časa poslovnih ur na sledečih subskripcijskih mestih:

v Jugoslaviji: pri **Slavenski banki d. d.**

in sicer pri njenih poslovnih, podružnicah in ekspoziturah: v Beogradu, Bjelovaru, Brodu n. S., Celju, Dubrovniku, Gornji Radgoni, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Monoštru (Baranja), Murški Soboti, Osijeku, Rogaški Slatini, Somboru, Sušaku, Šabacu, Šibeniku, Škofji Loki, Vrhu in Zagrebu ter pri **Merkantilni banki v Kočevju;**

na Dunaju: pri Centralni evropski deželni banki (Zentraleuropäische Länderbank), podružnici na Dunaju;

v Parizu: pri Banque des Pays de l'Europe Centrale;

v Ženevi: pri Lombard, Odier & Cie.;
pri Darier & Co.
pri Union Financière de Geneve.

3. Opcijski tečaj novih delnic znaša **SHS K 350*** — tel puel po komadu ter se ima takoj ob priliki prijave pravice opcije vplačati v gotovini, sicer se izgubi pravica opcije. Za vplačila v Avstriji je merodajna protivrednost po dnevnem tečaju v avstrijskih kronah.

4. Pri prijavi se imajo predložiti plašči delnic ter priložiti dvojni seznam, v katerem so številke delnic vpisane v aritmetičnem redu. Formularje teh seznamov izdajajo brezplačno vsa subskripcijska mesta.

5. O pologu plaščev delnic kakor tudi o izvršenem vplačilu se izdajajo blagajniška potrdila, katera se bodo v roku, ki se objavi kasneje, zamenjala za odgovarjajoče nove delnice.

Predloženi plašči starih delnic se bodo opremili z žigom, ki bo označil, da je pravica opcije izvršena, ter se bodo takoj vrnili strankam. Nove delnice bo mogoče prevzeti samo pri onih podpisnih mestih, kjer se bo izvršila prijava pravice opcije.

Na Dunaju, dne 12. junija 1922.

Trboveljska premogokopna družba.

III. emisija delnic Jadranske banke d. d. v Beogradu.

Izvršujoč sklep rednega občnega zbora delničarjev od dne 27. maja 1922, objavlja podpisani upravni svet

966

povišanje delniške glavnice od K 120,000.000.— (Din. 30,000.000.—)

na K 240,000.000.— (Din. 60.000.000.—)

z izdajo novih

nom. K 120,000.000.— (Din. 30,000.000.—) t. j. 300.000 kosov delnic po nom. K 400.— (Din. 100.—)

s pravico na dividendo za leto 1922.

Emisija novih delnic se bo provedla pod sledečimi pogoji:

1. Delničarji imajo pravico, da na vsako staro delnico optirajo po eno delnico III. emisije po tečaju K 640.— (Din. 160.—) plus 5% obresti od 1. januarja do 30. junija 1922. K 16.— (Din. 4.—) od kosa, plačljivo pri podpisu.

2. Z delnicami, ki jih stari delničarji ne bodo optirali, razpolaga upravni svet na ta način, da jih odstopi v prvi vrsti delničarjem, ki žele nadaljnje delnic preko prvenstvene pravice, a potem tudi nedelnčarjem.

Cena neoptiranih delnic je določena na K 760.— (Din. 190.—) plus 5% obresti od 1. januarja do 30. junija 1922. K 19.— (4/75) za kos in se mora plačati ob priliki priglasa.

Kar bo podpisano in vplačano preko števila neoptiranih delnic, se bo repartiralo, a preostala položena vplačila se bodo vrnila.

3. Delničarji, ki hočejo izvršiti svojo pravico opcije, morajo predložiti svoje stare delnice v svrhu prežigosanja v času od 15. do 30. junija 1922. pri blagajnah:

a) Jadranske banke d. d. v Beogradu ali pri njenih podružnicah v Cavtatu, Celju, Dubrovniku, Ercegovem, Jelsi, Korčuli, Kotoru, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Metkoviću, Sarajevu, Splitu, Sibeniku in Zagrebu;

b) Jadranske banke d. d. v Trstu ali pri njenih podružnicah na Dunaju, Opatiji in Zadru;

c) Banke in štedionice za Primorje d. d. na Sušaku ali pri njenih podružnicah na Rijeki in v Bakru;

d) Frank Sakser State Bank, New-York;

e) Banco Jugoslavo de Chile, Valparaiso, Antofagasta, Punta-Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

Isti zavodi sprejemajo tudi priglasa izven opcije.

4. Razlika med nominalno vrednostjo in emisijskim tečajem novih delnic pripade po odbitku stroškov emisije rednemu rezervnemu fondu banke.

5. Delničar, ki ne bo v predpisanem roku priglasi prava opcije in izvršil vplačila, izgubi opsijsko pravico.

6. V svrhu zavarovanja III. emisije je osnovan poseben sindikat.

Član sindikata mora postati po določenih pogojih vsak delničar, ki ima ali zastopa najmanj 1000 delnic.

Kdor želi pristopiti sindikatu, naj se obrne na Upravo sindikata pri Centralnem uradu Jadranske banke v Ljubljani, kjer se lahko poduči o pogojih za pristop.

V Beogradu, dne 14. junija 1922.

Upravni svet Jadranske banke d. d. v Beogradu.

Aktiva

Cista bilanca leta 1921.

Pasiva

	Dinarji		Dinarji			Dinarji		Dinarji	
Blagajna:					Delniška glavnica			30,000.000	—
a) gotovina	22,792.073	62			Redni rezervni fond			15,000.000	—
b) žiro račun pri Narodni banki	6,100.695	58			Vloge:				
c) kuponi	9.133	77	28,901.902	97	a) na knjižice	63,430.998	41		
Valute			1,838.478	07	b) na tekočih računih	192,286.007	60	255,717.006	01
Menice			85,401.267	02	Upniki:				
Devize			1,201.912	26	a) reeskompt pri Narodni banki	2,000.000	—		
Lastni vrednostni papirji			61,243.790	86	b) ostali upniki	194,805.937	01	196,805.937	01
Konzorcijsalni posli			1,591.939	58	Garancije			19,203.889	85
Dolžniki:					Prehodne postavke			4,245.705	34
a) denarni zavodi	74,304.156	03			Čisti dobiček leta 1921			4,522.986	14
b) ostali dolžniki	245,649.896	71	319,954.052	74					
Dolžniki za garancije			19,203.889	85					
Nepremičnine			6,158.290	—					
Inventar			1	—					
			525,495.524	35				525,495.524	35

Predsednik upravnega sveta:
Franjo Duboković l. r.

Primerjali s knjigami ter našli v redu:

NADZORSTVENI SVET:

Janko Jovan l. r.

Dr. Otokar Rybár l. r.

Ravnatelj:
Č. Kamenarović l. r., član upravnega sveta.

Gustav Pirc l. r.